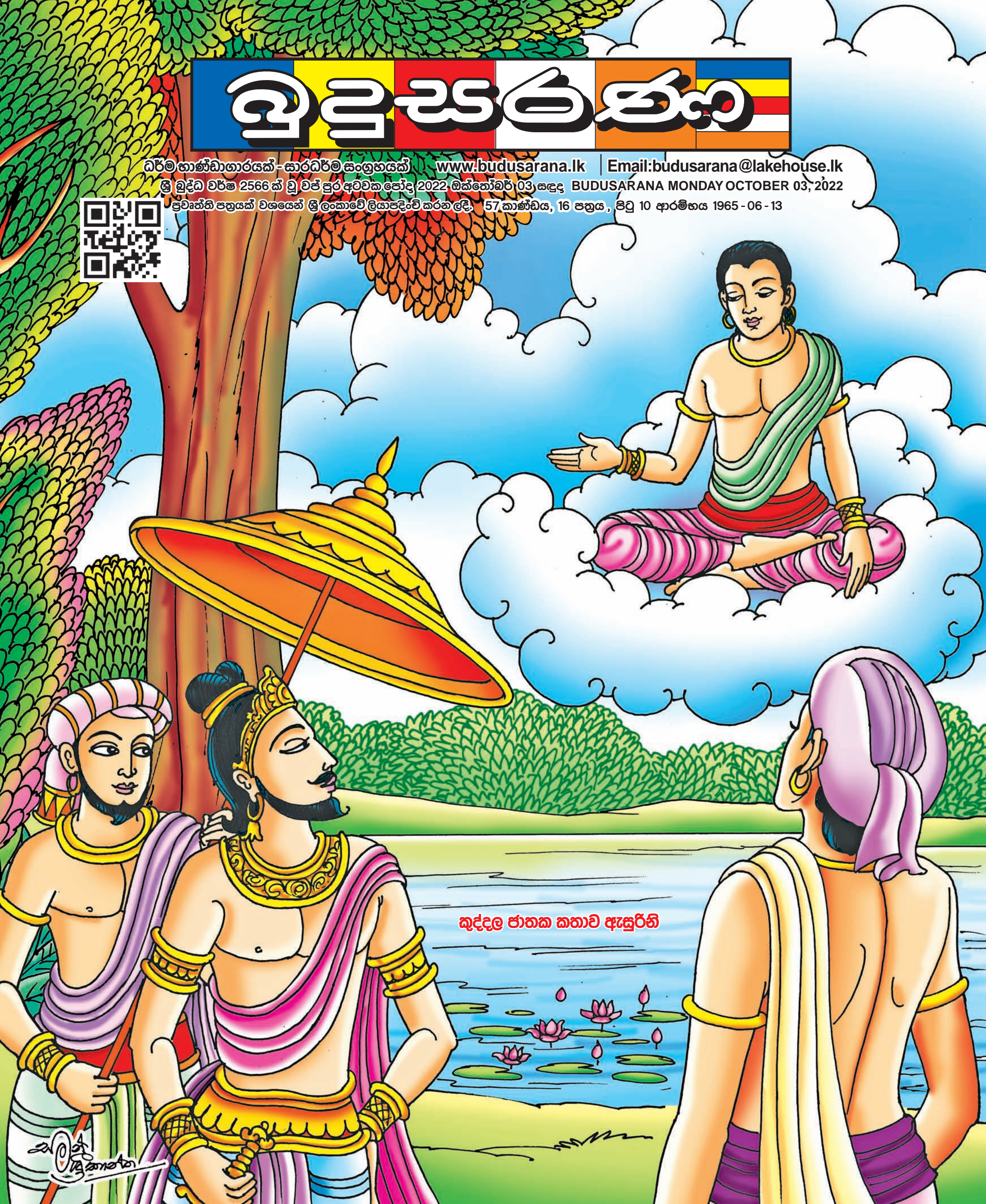

බුදුසරණ

ධර්ම භාණ්ඩාගාරයක් - සාරධර්ම සංග්‍රහයක් | www.budusarana.lk | Email: budusarana@lakehouse.lk

ශ්‍රී බුද්ධ වර්ෂ 2566 ක් වූ වජ්‍ර පුර අවවක පෝද 2022 ඔක්තෝබර් 03 සඳුදා BUDUSARANA MONDAY OCTOBER 03, 2022

ප්‍රවෘත්ති පත්‍රයක් වශයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ ලියාපදිංචි කරන ලදී. 57 කාණ්ඩය, 16 පත්‍රය, පිටු 10 ආරම්භය 1965-06-13

බුද්දල ජාතක කතාව ඇසුරිනි

සිංහල
සාහිත්‍ය

ධර්මය ඔබේ ආරක්ෂකයා වන්නේ මෙලෙසයි

සිංහල රටේ නිබුණා මහගම නමින් ගමක්. සෝවාන්, සකාදාගාමී, අනාගාමී සහ අර්හත් මාර්ග ඵලවලට පත් සියගණන් හික්මුන් වහන්සේ මහාවාසී නම් විහාරයක වාසය කළා. අවුරුද්දක් පාසා පවත්වනවා මේ විහාරයේ අර්යවංශ දේශනාව.

සැදැහැවත් උපාසක, උපාසිකා පිරිසත්, හික්මුන් වහන්සේත්, හික්මුණින් වහන්සේත් දුර ප්‍රදේශවල සිට පා ගමනින් දවස් ගණන් දුර ගෙවා ගෙන ධර්ම දේශනාවට පැමිණෙනවා. සෝවාන් ආදී මාර්ග ඵලයකට නො පැමිණි එහෙත් අධික චීර්යයෙන් ධර්මයට අනුව කටයුතු කරන එක් හික්මුන් වහන්සේ වාසය කළා කුඩිබරුප්ප නම් දනව්වේ.

මෙය මහාවාසී විහාරයේ සිට සැතපුම් ගණනක් ඇති පිහිටි ගමක්. උන්වහන්සේටත් දැනගන්න ලැබුණා වාර්ෂිකව පැවැත්වෙන අර්යවංශ ධර්ම දේශනාව ගැන බණ අහන්නත් ඕන. එහෙත් ගමන ඉතා දුෂ්කරයි.

චීර්යයෙන් කටයුතු කරන නිසා වයසවත් නො සිතා ගමනට පිටත් වුණා. ගමන් විඩා හරිමින් කොහොම හරි ධර්ම දේශනාව ආරම්භ වනවාත් සමඟ මහාවාසී විහාර මලුවට වැඩම කළා. හික්මු, හික්මුණී, උපාසක, උපාසිකා සිවුවනක් පිරිසෙන් වැලි මලුව පිරි තිබුණා. තෙරුන් වහන්සේට ඉඳු ගැනීමට ඉඩක් තිබුණේ නෑ. එසේ වුවත් කිසිවකුටත් ඒ බව පැවසුවෙන් නෑ. පිරිස් කෙළවර තිබුණා එක් මල් පඳුරක්. ඒ සම්පයේ පත්කඩය එළාගෙන ඉඳුගත්තා. ධර්මාසනගත වූ තෙරුන් වහන්සේ පාලි ගාථා පාඨය දක්වා නිදාන කථාව දේශනා කරන්න පටන්ගෙන තිබුණා.

කුඩිබරුප්ප දනව්වෙන් වැඩම කළ තෙරුන් වහන්සේත් තණ පඳුර සම්පයෙන් ඉඳුගෙන බණ අහන්න පටන් ගත්තා. පහන් වන තුරුම ධර්ම දේශනාව පැවැත්වෙනවා. ධර්මය ඇසීමෙන් තෙරුන් වහන්සේ බොහෝ සොම්නසට පත් වුණා. තවතවත් අවධානයෙන් ධර්මය ශ්‍රවණය කරමින් සිටියා. මේ අතරේ තණ පඳුරෙහි සැඟව සිටි පොළඟෙක් එතැනින් නික්මී තෙරුන්වහන්සේගේ පා අතරට පැමිණ සතර දළ ඔබා තට්ටමට දුෂ්ට කළා. එසැණින් ම තෙරුන් වහන්සේ පැමිණි වේදනාව බලා, පා අතර සිටින පොළඟා දැක උග්‍රයේ ශීර්ෂයෙන් අල්ලාගෙන පසුම්බියේ දමා කට බැඳ දැමුවා.

තෙරුන් වහන්සේට වේදනාව ඉවසා ගත නො හැකියි. විෂ ක්‍රමයෙන් ශරීරය පුරා පැතිර යනවා. උන්වහන්සේට එය හොඳින් දැනෙනවා. තවත් බණ අහන්න නම් බෑ. මෙතැනින් වසා ඉවත ගොස් බෙහෙත් කළ යුතුයි. යනාදී සිතිවිලි නිතර පැමිණෙන්න පටන් ගත්තා. එහෙත් අවසානයේ 'මම

දඹාන මාවරගල ආරණ්‍ය සේනාසනවාසී රාජකීය පණ්ඩිත, ශාස්ත්‍රපති, අධ්‍යාපනපති **පදියනලාවේ අමරවංශ හිමි**

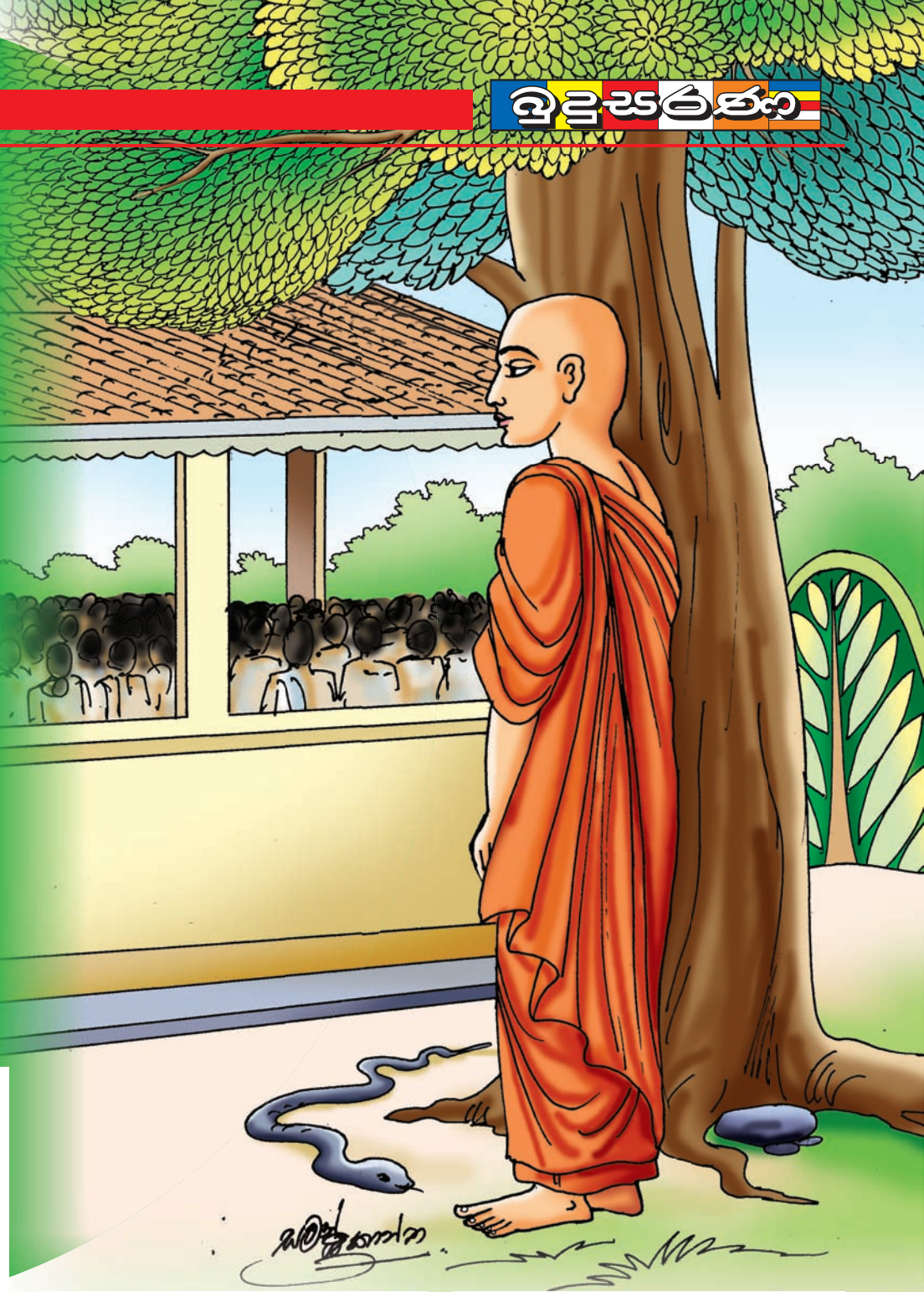
මෙතෙක් වේලා ධර්මය මැනවින් ශ්‍රවණය කරමිනුයි සිටියේ. ධර්ම කරුණු පැහැදිලිව වටහා ගන්න නම් අවසානය වන තෙක් බණ අහන්න ඕන. මෙතැනින් නැඟිට ගියහොත් සෙසු පිරිසට බාධාවක් වෙනවා.

ජීවිතය නැති වුණත් ධර්ම දේශනාව අවසන් වන තෙක් බණ ඇසිය යුතු යැයි තීරණය කර ගත්තා. පසුම්බිය පසක තබා නැවතත් බණ අහන්න පටන් ගත්තා. ධර්මයේ පවත්නා අහන්න ගුණ බලයෙන් ශරීරය පුරා විෂ පැතිරයාම නැවතී ගියා. පහන් වූ කල්හි ධර්ම දේශනාව අවසන් වුණා. ඇත ගම්වලින් පැමිණි උපාසක, උපාසිකා, හික්මු, හික්මුණී පිරිස් ගම්බිම් බලා පිටත් ව ගියා.

මහාවාසී විහාරය අවට සිටින දායක පිරිසත්, විහාරවාසී හික්මුන් වහන්සේලා පමණක් විහාර මලුවේ ඉතිරි වුණා. තෙරුන් වහන්සේ ඒ පිරිස අමතා රාත්‍රියේ තමන් වහන්සේට මුහුණ දෙන්න සිදු වූ පුවත ප්‍රකාශ කළා.

පසුම්බියේ දමා සිටි සර්පයා එළියට ගෙන පෙන්වා මුදා හැරියා. සියලු දෙනාම පුදුමයට පත් වුණා. ඇතැම් දායකයෙක් වහාම වෙදරාළ වෙත තෙරුන් වහන්සේ ගෙන යා යුතු බව ප්‍රකාශ කළා. තවත් අයෙක් යන්ත්‍රමත්තු කළ යුතු බවට යෝජනා කළා. එහෙත් ඒ කිසිදු කටයුත්තකට තෙරුන් වහන්සේ කැමැති වුණේ නෑ.

තවත් අයෙක් ධර්ම දේශනාවේ කුමන අවස්ථාවක දී මෙය සිදු වූයේ දැයි ප්‍රශ්න කළා. සිදු වූ පුවත අසා හැමෝම පුදුම වී 'ස්වාමීනි, ඔබ වහන්සේ මෙතරම් විෂ සහිත සර්පයකු දුෂ්ට කර සිටිය දී ත් පහන් වන තුරුම ධර්මය ශ්‍රවණය කරලා තියනවා. වේදනාව කොපමණ පැමිණියත් සිත අන් තැනක නොයොදවා බණ ඇසීම පුදුමයි. එයට හේතුව කුමක්ද?'යි

ප්‍රශ්න කර සිටියා. කුඩිබරුප්පවාසී තෙරුන් වහන්සේ මලුවෙහි රැස්වී සිටි පිරිස අමතා 'පින්වත් ඇවැත්නි, මගේ ශරීරයේ විෂ ඉතිරි වී තියනවා. ඒ විෂ සත්‍යක්‍රියා බලයෙන් නසන්නෙමි'යි සත්‍යක්‍රියා කරමින් මෙසේ කියන්න පටන් ගත්තා.

ලොවට හිත වූ, යහපත් කොට දේශනා කරන ලද, බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ධර්මය මම අද හොඳින් ශ්‍රවණය කළා. ඒ සත්‍ය කරණ කොටගෙන නෙළුම් කොළයකට වැටුණු පල බිත්තුවක් මෙන් මාගේ ශරීරයේ පවත්නා විෂ පහව යේවා!, අර්යවංශ ධර්ම දේශනාවේ පදයක් හෝ අකුරක් හෝ මඟ නොහැර අර්ථය ද මෙහෙති කරමින් ධර්මය ශ්‍රවණය කළා. ඒ සත්‍ය කරණකොට ගෙන මාගේ ශරීරයේ පවත්නා විෂ පහව යේවා! මෙසේ දෙවතාවක් සත්‍යක්‍රියා කරනවාත් සමඟ නෙළුම් පතකට වැටුණු පලය නෙළුම් පතේ නොගැවී පතිත වන්නාක් මෙන් ශරීර ගත වූ විෂ ශරීරයේ නො ගැවී බිමට පතිත වුණා. පිරිස පුදුමයටත්, සොම්නසටත් පත්වුණා.

කුඩිබරුප්පවාසී තෙරුන් වහන්සේ සතුවට පැමිණ මලුවේ සිටි පිරිස අමතා ' පින්වත් ඇවැත්නි, ධර්මයෙහි බලය බලන්න. මේ ධර්මය බුදුන් වහන්සේ විසින් ප්‍රශංසා කරන ලද දෙයක්, සංසාරය නමැති සාගරයට නැවක්. දෙවියන්, බ්‍රහ්මයන් ආදීන් විසින් නමස්කාර කළ යුතු දෙයක්. තුන් ලොව ඇති රසවලින් උතුම් ම

රසයෙන් යුක්ත එකක්. ජරා මරණ පහ කරන්නා වූ දිව්‍ය ඖෂධයක්. සියලු උපද්‍රව දුරු කරන දිව්‍ය මන්ත්‍රයක්. කැමති කැමති වස්තු දෙන කල්ප වාක්ෂයක්. වින්නා මාණික්‍යයක්, හඳුසටයක්.

පින්වත් ඇවැත්නි, මට පෙනෙන විදිහට ධර්මය හැර පිය කෙනෙක් ද, මව් කෙනෙක් ද නෑ. සියලු දෙනාට ම පිහිට ධර්මයයි. ඒ නිසා කොපමණ දුක් කරදර පැමිණියත්, ධර්ම ශ්‍රවණය කරන්න, අවබෝධ කර ගන්න. එසේම ධර්මයේ හැසිරෙන්න යැයි ධර්මාවචාද කළා.

වැඩිහිටි තෙරුන් වහන්සේට නමස්කාර කර කුඩිබරුප්ප දනව්වට වැඩම කොට සුව සේ වාසය කර ආයු කෙළවර දෙව්ලොව උපත ලැබුවා.

පින්වත්නි, මේ කතා පුවතින් අපට පෙන්වා දෙන්නේ ධර්මයේ පවත්නා ආනුකූලයයි. ඉතා දැඩි විෂ නසා තීරෝගී බවට පැමිණ වූයේ ධර්මයේ බලයයි. ධර්මය ආරක්ෂකයායි. ස්වර්ග සම්පත්තිය සහ නිවන් සැප ලබා දෙන්නා යි. ජීවිතයේ කවර අවස්ථාවක පසු වුවත්, ධර්මය ඇසීමත්, ධර්මය අවබෝධ කර ගැනීමත්, ධර්මයේ හැසිරීමත් ගෙන දෙන්නේ යහපතක් ම යි. සැනසීමක් ම යි. සතුවක් ම යි.

එය අවබෝධ කර ගන්නා මෙලොවත්, පරලොවත් ජය ගනියි. සසර ගමන වහා නිමා කරයි.

හ වෙ කදර්ශා දෙවලොකං වජන්ති
බාලා හවෙ හප්පසංසන්ති දානං
ධීරෝ ච දානං අනුමොදමානෝ
තෙනෙව සො හොති සුඛී පරත්ථ

අපටි ලබා ගත හැකි උසස්
ම සැපත නිවන් සුවය යි.
එය උදා කර ගැනීම සඳහා
අපේ ප්‍රඥාව වැඩි දියුණු කර ගත
යුතු වෙයි. ඒ සඳහා භාවනාවෙහි
යෙදෙමින් දිගු කලක් සසර සැරි
සරන අතර, කර ගත යුතු ප්‍රධාන
කාර්යයක් ඇත. එනම් නිවන්
දකින තුරු දුගතියකට නො වැටී
තාවකාලික සැප ඇති තැනක උපත
ලබා ගැනීම යි.

බුදු දහමෙහි ත්‍රිවිධ කුසල්, සතර සංග්‍රහ
වස්තු, දස පුණ්‍ය ක්‍රියා, දස පාරමිතා ආදී
බොහෝ ගුණ ධර්ම දැක්වීමේ දී පළමුව
සඳහන් කොට ඇත්තේ දානය හෙවත්
පරිත්‍යාග කිරීමේ අගය යි. එයට ප්‍රධාන
හේතුව අපට සදාකාලික සැපත ලබා
ගැනීමට තදබල බාධකයක් වනුයේ අප තුළ
ඇති තෘෂ්ණාව යි. එය ගෙවා දමා නැති
කිරීමට පරිත්‍යාග කිරීම අත්‍යවශ්‍ය ය.

මේ අනුව එක් අතකින් නිවන් සුව ලබා
ගැනීමටත්, තවත් පැත්තකින් ඒ උතුම් සුවය
උදා කර ගන්නාතුරු සතර අපායට නො
වැටී දෙවී, මිනිස් සැප ලබා ගැනීමටත්
ප්‍රධාන වශයෙන් දානය හේතු වන බව
ධර්මය මගින් පෙන්වා දී ඇත.

තද ආශාවෙන් පෙළෙන අය මොනතරම්
බලාපොරොත්තු ඇතුව සිටියත් කිසිකලෙක
දෙවී ලොවට යා නොහැකි බවත්, නූගත් අය
කිසිදුක පරිත්‍යාග කිරීමේ අගය ප්‍රකාශ නො
කරන බවත් ඉහත සඳහන් ගාථාව පෙන්වා
දෙයි. එසේ ම බුද්ධිමත් තැනැත්තා

දානයෙහි අගය වටහා ගන්නවා
පමණක් නොව ඒවායෙහි පින් ද
අනුමෝදන්ව පරලොව සැප විඳින්නකු බවට
පත්වන බව තවදුරටත් එම ගාථාව පැහැදිලි
කර දෙයි.

යමක් දීමේ සිතිවිල්ලක් ඇති වුවත් ඒ
කෙරෙහි ලෝභ සහගත හැඟීමක් පහළ
වුවොත් එම පරිත්‍යාග වේතනාවෙන් උසස්
ප්‍රතිඵල ලබා ගත හැකි නොවේ. ධර්ම
ග්‍රන්ථයන්හි දැක්වෙන අපුත්තක සිටිනුන්
මෙයට හොඳ නිදසුනකි.

අපමණ වස්තුව තිබූ නමුත් කිසිදුක රස
අහරක් ඔහුට නො ලැබුණි. ඇඳුම් පැළඳුම්,
ගමන් බිමන් ආදී සෑම දෙයක් ම මහත් සේ
දුක් බර තත්ත්වයකින් පැවතුණි. පෙර
ආත්මයක පසේ බුදුවරයකුට ආහාර
දෙන්නැයි භාර්යාවට නියම කළ නමුත් ඒ
පිදු ආහාර ටික නොදී තිබුණා නම්
සේවකයකුට දී බොහෝ වැඩ
ගන්න තිබුණා”යි ආසාවක්
ඔහුට ඒ සමඟ ඇති
විය.

දෙන්න යැයි කියූ
නිසා වස්තුව
ලැබුණත් දුක් දේ
ගැන නැවත ආශා
ඇති වීම නිසා
අපුත්තක සිටු ඉහත
දැක්වූ අන්දමට දුක්ඛිත
ජීවිතයක් ගෙවී ය.

සිත මුල් කොට ඇතිවන
ලෝභ සහගත හැඟීම තදබල වීපත්
ලඟා කර දෙයි. අප බුදුරදුන්ට අසදෘෂ මහා
දානය පිළිගන්වද්දී ‘කාල’ සහ ‘පුණ්හ’
නමැති ඇමැතිවරු දෙදෙන ඒ දෙස බලා
සිටියා පමණි. අනේ බොහොම හොඳ
පින්කමක්. ඇති අය මෙහෙම තමයි දුන්

දෙන්න ඕනෑ කියමින් ඒ දෙස බලා
සිටි පුණ්හ ඇමැතියා මිය ගිය පසු ඒ
කුසල වේතනාව නිසා දෙවිලොව ඉපදුණි.
බොහෝ ධනයක් වැය කොට කරන මේ
මෝඩ වැඩවලින් මොන තරම් නාස්තියක්
වෙනවද යනුවෙන් සිතමින් සිටි කාළ
ඇමැතියා නිරයෙහි උපත ලැබීමට ඒ නරක
සිතිවිල්ල බලපෑවේ ය.

බුදු දහමෙහි ඉගැන්වෙන දස පුණ්‍ය ක්‍රියා
අතුරෙන් දානය ප්‍රධාන වන අතර, තමා කර
ගත් පින් අනුන්ට දීමත් (පත්ති) අනුන් කරන
පින් තමා සතුවත් අනුමෝදන් වීමත්
(පත්තානුමෝදනා) තවත් පින්කම් දෙකකි.
තමා විසින් කරන යහපත් දේ අනුමත කොට
අන් අයට ද සැප ලබා ගැනීමට හැකි බව
එයින් පැහැදිලි වෙයි.

තමා කළ පින් අනුන්ට දිය හැකි වුවත්
කරන පව් නම් කිසිවකුට දිය නොහැකි
ය. එයට හේතුව හොඳ දේ මිස

නරක දේ අන් අය හාර නො
ගන්නා හෙයිනි. ධනය රැස්
කරන අය ඒවා කොපමණ
තිබුණත් අඛ ඇටයක
පමණ දෙයක්වත්
පරලොවට ගෙන යා
නොහැකි බව සිතිය යුතු
ය. ආශාවෙන් තොරව
පැහැදුණු සිතිය යමක්
අතින් ඇතහැර පරිත්‍යාග
කළහොත් එය මෙලොව සහ
පරලොව හිත සැප පිණිස හේතු
වන බව නිතර සිතා ක්‍රියා කළ යුතු ය.

එක්තරා දිනක දන්දීමේ ආනිසංස
දක්වමින් බුදුපියාණෝ අන් අය සම්බන්ධ
නො කොට දෙන තැනැත්තාට වස්තුව
ලැබෙන බවත්, පිරිවර නො ලැබෙන බවත්,
තමා දෙන ගමන් අනුන් ද එයට සම්බන්ධ

**තමා
කළ පින් අනුන්ට
දිය හැකි වුවත් කරන
පව් නම් කිසිවකුට දිය
නොහැකි ය. එයට හේතුව
හොඳ දේ මිස නරක දේ අන්
අය බාර නො ගන්නා
හෙයිනි.**

පින් පිරිවෙන ලෙස පින් කරන හැටි

කොළඹ ආනන්ද විද්‍යාලයේ
විශ්‍රාමික සහකාර විදුහල්පති
සද්ධර්ම කීර්ති ශ්‍රී
ත්‍රිපිටකාචාර්ය
**දිව්‍යාගත
යසස්සි නා හිමි**

කර ගන්නා තැනැත්තාට උපහුපන් ආත්මවල
ධනය මෙන්ම අවශ්‍ය පරිවාර සම්පත්තිය ද
ලැබෙන බවත් පෙන්වා දුන්න.

මෙය අසා සිටි නුවණැති මිනිසෙක්
දානයක් දීම සඳහා බුදුරදුන් ප්‍රධාන සංඝ
රත්නයට ආරාධනා කොට තැන් තැන්වල
යමින් ආධාර එකතු කරන්නට විය. මේ
අවස්ථාවෙහි ධනවත් මුදලාලි කෙනෙක් තම
වෙළඳ සැලෙහි තිබූ සහල් ආදී විවිධ ද්‍රව්‍ය
ඇඟිලි තුඩුවලින් ටික ටික ගෙන පරිත්‍යාග
කළේ ය.

සැලැහැවත් තැනැත්තා දානය පූජා කොට
අවසානයේ දී විශාල වශයෙන් පරිත්‍යාග
කළ අයට මෙන්ම සුළු වශයෙන් දුන් අයට ද
එකසේ පින් අනුමෝදන් කරවිය. මේ සිදුවීම
නිමිති කොට බුදුරදුන් ඉතා වැදගත්
උපදේශයක් සෑම දෙනාට ම ලබා දෙයි.
‘එය සුළු පිනකි. ඒ නිසා මා කරා නො
එන්නේය ‘යි නො සිතිය යුතු ය. සුළු පිනක්
වුවත් එයට අවමන් නො කළ යුතු යැ යි
කරුණු දැක්වූ බුදුහු දිය බිත්දුව බැගින්
වැටීමෙන් කළගෙඩිය පිරිවෙනකක් මෙන් ටික
ටික පින් රැස් කරන බුද්ධිමත් තැනැත්තා
පිනෙන් පිරි යන්නේ යැයි ඉතා වැදගත්
උපමාවකින් ඒ කරුණ වඩාත් පැහැදිලි
කොට දැක් වූ හ.

පුණ්‍ය ක්‍රියාවන්ට පමණක් නොව අකුසල
ක්‍රියාවන්ට ද මෙහි දැක්වූ උපමාව එක සේ
සාධාරණ ය. එයින් පැහැදිලි කරනුයේ කුසල
ක්‍රියා පමණක් නොව අකුසල ක්‍රියා ද සුළුයැ
යි තැකිය නො හැකි බවයි.

සත්වයාට සැප හා දුක් ලබා දීමේ දී පෙර
කරන ලද කර්මයන්හි බලපෑම විශාල
වශයෙන් ඇතිවන බව පැහැදිලි කරුණකි.
කුඩා නුග ඇටයක් පැළ කිරීමෙන් මහා
ගසක් හට ගන්නාක් මෙන් කෙනකු කරන ලද
සුළු කුසලය හෝ අකුසලය තුළින් බොහෝ
ඵල ලැබිය හැකි ය.

තිස් වසරක් මුළුල්ලේ වරදකරුවන්ගේ
හිස ගසා දමමින් සිටි චෝරසාතක නමැත්තා
මරණාසන්න අවස්ථාවෙහි සැරියුත් හිමියන්ට
කිරිබත් ටිකක් පුදා, බණ අසා පැහැද
අවසානයේ දෙවී ලොව උපත ලැබූ බව
ධර්ම ග්‍රන්ථ සඳහන් කරයි. ඔහු කරන ලද
අකුසල කර්ම විශාල ය. එහෙත් අන්තිමේ
සිදු කළ කුසලය සුළු වුවත් මරණින්
අනතුරුව සුළු කලකට හෝ සුගතගාමී වීමට
එය බලපෑ අන්දම සිහියට ගැනීම
ප්‍රයෝජනවත් ය.

සම මග

35, ඩී. ආර්. විජයවර්ධන මාවත, ලේක්හවුස් - කොළඹ.
වැලිලේන් - 2429598, 2429429 ෆැක්ස් - 2429329, 2449069

වප් පුර අවසාන 2022-10-03

ප්‍රමා ලෝකය ආලෝකවත් කිරීමට...

අද කළ යුතු දෙය අදට මිස හෙටට කල් නොදැමිය යුතු බව ජන වහරේ එන ප්‍රකට කියමනකි. එහෙයින් උදාවන හැම දිනයක් ම මගහැර නොගත යුතු ය. එහි දී යුතුකම්, වගකීම් ප්‍රධාන ය. පළමුව තමන්ට ප්‍රමුඛත්වය දී පවුලට, ගමට, රටට තමන්ගෙන් ඉටුවිය යුතු යුතුකම් ඒ ආකාරයෙන් ම ඉටුවියේ නම් පමණි, තමන්ගේ ස්ථාවරත්වයත්, තමන් මුල් වූ සම්පතමයන් හා සමාජයේත් ස්ථාවරත්වය සිදුවනුයේ.

අඹු - සැම, මව්පිය - දු දරු ආදී ලෙස සමාජය කණ්ඩායම් සයකට බෙදා දක්වමින් මුදුරජාණන් වහන්සේ අවධාරණය කොට වදාළේ ඔවුනොවුන් අතර ඉටුවිය යුතු යුතුකම් ඉටු කළ යුතු බව ය. එයට දිනයක්, කාලයක් ඇවැසි නොවේ. අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක ඔවුනොවුන් අතර ඒ සම්බන්ධතාව නිවැරදිව ක්‍රියාත්මක විය යුතු ය.

එහෙත් සමාජය සංකීර්ණ වීමත් සමඟ, මිනිසා කාර්ය බහුල වීමත් සමඟ මනකයෙන් ගිලිහෙන ඒ වටිනාකම් නැවත සිහි ගන්වන්නට වසරේ ඒ ඒ දින වෙන් කරන්නට සිදුව ඇත.

මව්වරුන්ට එක දිනයකි. පියවරුන්ට තවත් දිනයකි. දරුවන්ට ද දිනයකි. මෙලෙස ඒ ඒ දින වෙන් කොට ඒ පිළිබඳ විශේෂ අවධානයක් යොමු කරවීමට මිනිසා මිනිසාට ම බල කරමින් ඇත.

යුතුකම් සිහි කැඳවන්නට දිනයක් වෙන් කිරීමේ වරදක් නොවුණ ද බෞද්ධයන් ලෙස මව්පිය, ගුරුවරු ගැන, අපේ දරුවන් ගැන ආදී ලෙස විශේෂ දිනයක් වෙන් කිරීම අත්‍යවශ්‍ය නැත. යුතුකම් වගකීම් දැරීම බෞද්ධ සමාජයට ම ආගන්තුක නොවිය යුතු ය. අපගේ ප්‍රමා පරපුර ගැන එසේත් නැතිනම් දරුවන් ගැන මේ සටහන තබන්නේ එය අවධාරණය කරමිනි.

ලෝක ප්‍රමා දිනය යෙදී තිබුණේ මෙම පළමුවැනිදාට ය (ඔක්.01). එදින ලොව පුරාම දරුවන් ගැන විශේෂ අවධානයක් යොමු වූ අතර ප්‍රමාදය වෙනුවෙන් විවිධ වැඩසටහන් සංවිධානය කෙරිණි. එය ප්‍රමා පරපුරේ භාග්‍යයක් කොට සැලකිය හැකි වුව ද අනාගතය වන්නේ ඊක දිනෙකින් බොහෝ වැඩිහිටියන්ට ප්‍රමාද අමතක වීම ය. ප්‍රමා ලෝකය අමතක වීම ය. ඔවුන්ගේ සිතුවම් පැතුම්, ආකල්ප, ඕනෑ එපාකම් අමතක වීම ය.

බොහෝ මවුපියන් උත්සාහ කරනුයේ තමන්ට පැමිණීමට නොහැකි වූ ඉලක්කයට දරුවා ගෙන යන්නට ය.

කෙතරම් කඩොර වුව ද, මොන තරම් දුෂ්කර වුව ද, දරුවා ඒ තැනට ඇදගෙන යන්නට බොහෝ දෙනෙක් වෙර දරන්නේ දරුවා වැඩිහිටියාගේ තැනට තල්ලු කරමිනි. ඉලක්කයකට යොමු කර දරුවාගේ අනාගතය සැපවත් කරවීමට කටයුතු කිරීම කිසිසේත් වැරැදි නැත. එහෙත් එය කළ යුතු ප්‍රමාදයට දිය හැකි දෙකින් වධයම පමුණුවමින් නොවේ. ප්‍රමා මනසට පීඩාවක් ගෙන දෙමින් නොවේ.

විශේෂයෙන් දරුවා උස් මහත් කළ යුතු නැණ ලබා දීමෙන් පමණක් නොවේ. ගුණයෙන් ද පොහොසත් කරවමිනි. එහෙත් අද බොහෝ දෙනෙකුට මනකයේ ඇත්තේ නැණ පමණි. ගුණ මඟ හැරීම තුළ අනාගතයට දායාද වන්නේ අසංවේදී, හිස් පුරවැසියෙකි. මව්පිය ගුරුවරු නොහඳුනන, අනුන්ගේ දුකට පිහිට නොවන පුද්ගලයෙකි.

පස්පවින් වළකින්නට, එකිනෙකාට ගරු කරන්නට ප්‍රමාදයට හුරු කළ යුතු ය. ජීවිතයේ දියුණුව හෝ පරිහානිය, සතුට හෝ දුක, අවුල් වියවුල් හෝ සාමය තීරණය වන්නේ තමන්ගේ හැසිරීම අනුව බව දරුවාට කියා දිය යුතු ය. දරුවා අනුකරණය කරන්නේ වැඩිහිටියන් බැවින් ඔවුන් ද තමන්ගේ හැසිරීම මනාව හසුරුවා ගත යුතු ය. ප්‍රමා ලෝකය ආලෝකවත් වන්නේ එවිට ය.

තො සැමදා හුවර කෝසිත නම් ඉසුරුමත් සිටුවරයෙක් විය. හේ නොමසුරු ය. තුණුරුවන් කෙරෙහි සැදැහැවත් ය. එහෙයින් ම සිටුවරා ඉතා සුවසල්, අලංකාර වෙහෙරක් කරවා මහා සංඝරත්නයට පුජා කළහ. ඒ විහාරය සිටුවරාගේ නම මුල් කරගෙන කෝසිතාරාමය නමින් හැඳින් වීණ.

කෝසිතාරාමයෙහි සිසු සංඝයා වහන්සේ පන්සියය බැගින් වැඩ සිටි සේක. මේ සිසු සංඝයා වහන්සේට ඇදුරු වූ තෙරුන් වහන්සේ දෙනමක් වූහ. මේ දෙනම වහන්සේ බොහෝ සිල්වත් ය. බොහෝ වියත් ය. විනය-ධරය. ධර්මකටීකය. ඒ වගේ ම උන්වහන්සේ ඉතා ප්‍රසිද්ධය. විනයධර නික්මුන් වහන්සේ විනයෙහි මහා දැනුම් ඇත්තේ වූහ. ධර්මකටීක තෙරුන් වහන්සේ ධර්මය පිළිබඳ මහා දැනුම ඇත්තේ වූහ.

දිනක් ධර්මකටීක තෙරුන් වහන්සේ අමතකවීමකින් වැසිකිළියේ බඳුනෙහි ඉතිරි වතුර ටික ඉවත නොදමා ඉවතට පැමිණියහ. බඳුන නවා තබා ආපසු නො පැමිණීම හේතුවෙන් විනය රෙගුලාසියක් කඩ විය. විනයධර තෙරුන් වහන්සේ එයට දොස් නැඟීය. ඒ දොස් කීම සැම තැන ම පැතිරුණි.

තෙරුන් වහන්සේ දෙනමගේ අසමගියට එය මුල් විය.

මෙම තෙරුන් වහන්සේ දෙනමගේ ඇසුරෙහි සිටින සිසු නික්මුන් වහන්සේ ද, දායකයෝ ද අසමගිව දෙපැත්තට බෙදුණහ. මුදුරජාණන් වහන්සේ පළමුව ද, දෙවනුව ද, තෙවනුව ද, උන්වහන්සේ සමඟියෙහි පිහිටුවීමට අවවාද කළ සේක. ඒ වගේ ම මැදහත් දායකවරු ද ඒ සඳහා බොහෝ වැයම් කළහ. මේ කිසිවකුට අසමගි වූ දෙ පිරිස අවනත නොවූහ. අසමගිය තහවුරු විය. මේ දෙපිරිසගේ අසමගිය නො සන්සිඳෙන බව දුටු මුදුරජාණන් වහන්සේ වනයට වැඩම කිරීමට තීරණය කළ සේක.

මුදුරජාණන් වහන්සේ පාර්ලෙය වනයට වැඩම කළ සේක. එහි දී මහ වනයෙහි පාර්ලෙය නම් ඇත් රජුගෙන් උන්වහන්සේ උවටැන් ලැබූහ. සුදුසු කාලයට සිසිල් පැන් ද, උණු පැන් ද පිළිගැන්විණි. ආහාර පිණිස පලතුරු ද පුජා කෙරිණි. සියලු සැප විහරණය ද සැලසුණි. මුදුරජාණන් වහන්සේ ද නුදුරුගම ඇසුරුකොට වැඩ සිටියහ.

සංඝයා වහන්සේ අතරින් ම පැන නැඟී මේ විවාදය හා හේදය රජයෙන් කෙරෙන දඬුවමකින් හෝ වැසියන්ගෙන් කෙරෙන තරවටුවකින් හෝ අවසන් කිරීමට පිළිවෙලක් නොවීය. මේ අසමගිය සමඟි කරවීම පිණිස උපායක් ලෙසින් දන්දීම හා පුද සිරිත් පැවැත්වීම නො කළහ. මුදුරජාණන් වහන්සේ වෙනතක වැඩි නිසා ඇණුම් - බැණුම් - දෙඩුම් රහිතව කළ දඬුවමකි මේ. දෙපැත්තට බෙදුණු අයට මෙය

ජීවිතවත් වන කාලයට අසමගිය කුමට ද?

“ බොහෝ දෙනෙක් සුළු දෙයටත් කළහ කරති. අමනාපකම් ඇති කර ගනිති. දෙපැත්තකට බෙදී අමනාපව මොනවා බෙදා වෙන්කර ගන්න ද ඒ හැම දේ ම අතහැර, මේ ජීවිතයත් අත්හැර යා යුතු ය. ඒ අවස්ථාව මේ ජීවිතයේ කුමන කාලයක, කුමන මොහොතක එළඹේ දැයි කාට නම් කිව හැකි ද? ඒ නිසා ම අප කවුරුත් අසල්වැසියන් වශයෙන්, නෑයන් වශයෙන්, සමඟිව, සතුටුව එක්ව ජීවත් වන්නේ නම් ඒ වටිනාකම ජීවිතය බබළ වන ආහරණයක් බවට පත් වන්නේ ය. ”

ඉවසිය නො හැකි විය. තම තමන්ගේ වරද වැටහිණ. දෙපැත්තට බෙදුණු සෑම දෙනා ම වහා සමඟි වූහ. අමනාපය සංසිඳිණි.

පරෙ ව හ විජානන්ති මයමෙත්ථ යමාමසෙ යෙ ව තත්ථී විජානන්ති තතො සම්මන්ති මෙධතො
මැරෙන බව නො දන්නෝ කලහ කෙරෙහි. මැරෙන බව දන්නවුන්ගේ කළහ සංසිඳෙන්. යනුවෙන් සන්සුන් වූ පිරිස අමතා මුදුරජාණන් වහන්සේ ධර්මය දේශනා කළ සේක. කලහ නො කිරීමේ අනුසස් වදාළ සේක. මිනිස් ජීවිතයක් ලැබෙන්නේ ඉතා ම දුර්ලභව ය. මනුෂ්‍ය ජීවිතයේ ද ආයු කාලය අවුරුදු සියයකටත් අඩු ය.

එසේ තිබියදීත් බොහෝ දෙනෙක් සුළු දෙයටත් කළහ කරති. අමනාපකම් ඇති කර ගනිති. දෙපැත්තකට බෙදී අමනාපව මොනවා බෙදා වෙන්කර ගන්න ද ඒ හැම දේ ම අතහැර, මේ ජීවිතයත් අත්හැර යා යුතු ය. ඒ අවස්ථාව මේ ජීවිතයේ කුමන කාලයක, කුමන මොහොතක එළඹේ දැයි කාට නම් කිව හැකි ද? ඒ නිසා ම අප කවුරුත් අසල්වැසියන් වශයෙන්, නෑයන් වශයෙන්, සමඟිව, සතුටුව එක්ව ජීවත් වන්නේ නම් ඒ වටිනාකම ජීවිතය බබළවන ආහරණයක් බවට පත් වන්නේ ය.

ලක්දිව ඵලිය කළ අනුබුදු මිහිඳු හිමි සිහිකර වැඩිමු ගුණා කඳු සැදැහෙන් නිතිනී

නවාගත සම්මා සම්බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කොට වදළ ඒ උතුම් ශ්‍රී සද්ධර්මය අප සිරිලකට දයාද කොට වදළේ අනුබුදු මිහිඳු මහරහතන් වහන්සේ විසිනි. උන්වහන්සේ පිරිනිවන් පා අදට වසර 2282 ගත වී ඇත. මේ ලිපිය ඒ නිමිත්තෙනි.

එදා අප ගෞතම බුදුසසුනේ වැඩ සිටි මහානුභාව සම්පන්න මොග්ගලීපුත්තකිස්ස රහතන් වහන්සේගේ මූලිකත්වයෙන් තුන්වැනි ධර්ම සංගායනාව සිදු කෙරිණි. ඉන්පසු රහතන් වහන්සේලා රට රටවලට ධර්ම ප්‍රචාරය සඳහා යැවීමට තීරණය විය. එහිදී මොග්ගලීපුත්තකිස්ස රහතන් වහන්සේ මහා නුවණැති මිහිඳු මහරහතන් වහන්සේට වදාළේ

“ඔබ වහන්සේ ලංකා දීපයට වැඩම කොට ගෞතම බුදු සසුන පිහිටුවීමට උපකාරී වන්නැයි” යනුවෙනි.

ඒ අනුව සම්බුද්ධ පරිනිර්වාණයෙන් වසර 236 ක් ගත වූ තැන ලක්වැසි අපට අමා දනම් වස්වනු පිණිස අනුබුදු මිහිඳු මහ රහතන් වහන්සේ ඉට්ඨිය, උත්තිය, සම්බල, හද්දසාල නම් රහතන් වහන්සේ ප්‍රමුඛ කොට සෘද්ධිමත් සුමන සාමණේරයන් වහන්සේත්, හණ්ඩුක උපාසකත් සමඟ එ දවස පොසොන් පෝ දිනක සිරිලකට වැඩම කළ සේක.

ධර්මදූත මෙහෙවරේ ආරම්භය...

අධර්මයෙන් මිනිසුන් මුදවා, ධර්මයේ පිහිටුවීමේ මූලික අභිප්‍රායයෙන් අපගේ මිහිඳු මහ රහතන් වහන්සේ ධර්මදූත මෙහෙවර ආරම්භ කළහ. උන්වහන්සේ දෙවනපෑතිස් රජුවලා මහා විහාරය කරවූහ.

දෙවනුව මිහින්තලේ සෑහිරියන්, තෙවනුව ථූපාරාම සෑරදුන් වහන්සේන් ඉදිකර වූහ. සිව්වනුව ජය ශ්‍රී මහා බෝධීන් වහන්සේ වැඩම කර වූ අතර පස්වනුව රුවන්මැලි මහ සෑ රදුන් වහන්සේ ඉදිවන ස්ථානයේ ගල්වැඹ පිහිට වූ සේක.

සයවනුව ඉසුරුමුණි විහාරය මෙන්ම පට්ටක චේතියන්, වෙස්සගිරිය විහාරයත් කරවීමට අනුශාසනා කළ සේක. එදා පටන් ගමයි, පන්සලයි, වැවයි, දාගැබයි යන ශ්‍රේෂ්ඨ සංස්කෘතිය අපට උරුම විය.

එමෙන්ම ත්‍රිපිටක ධර්මය කටපාඩම් කරවීම ආදියෙන් භාණ්ඩ පරම්පරා බිහිකොට ලංකාදීපය බැබළු වූ උන්වහන්සේ අප ලක් දෙරණට මහත් සරණක්, පිහිටක් ලබා දුන් සේක. හික්ෂු - හික්ෂුණී, උපාසක - උපාසිකා යන සිව් පිරිස ම මිහිඳු මහ රහතන් වහන්සේ ලක් දෙරණෙහි පිහිටු වූ සේක. උන්වහන්සේ ලංකාවට ශාස්තෘන් වහන්සේ හා සමානව ලොවට යහපත පිණිස බොහෝ කටයුතු සිදුකොට වදාළහ.

මිහිඳු මහරහතන් වහන්සේ ලක් දෙරණට වැඩම කළේ අවුරුදු 32 දී ය. උන්වහන්සේ

අවුරුදු අසූවක් ආශ්‍ර වැළඳු සේක. ඒ අතර කාලයේ දී උන්වහන්සේ නැවත ඉන්දියාවට වැඩම කළ බවට සඳහනක් නැත. උපසම්පදාවට සැට වසරක් පිරි තිබුණි. ඒ කාලයේ උන්වහන්සේ වැඩ සිටියේ සෑහිරි වෙහෙරේ ය.

හිරු මඬල බැස යයි...

දෙවන පෑතිස් රජුගේ සොහොයුරු වූ උත්තිය රජු එකල මෙරට පාලනය කළේ ය. ඒ කාලයේ දී සියලු ධර්මයන් අනිත්‍ය බව පසක් කරමින් අපගේ කලානුෂ්ඨ මිත්‍ර වූ ආධිපත්‍යමය ගුරුවරයාණන් වහන්සේ වූ මිහිඳු මා හිමියෝ පිරිනිවන් පා වදාළ සේක. එදින වස් මාසයේ පුර පක්ෂයේ අටවක දවස යි. එනිසා ම එදින, එකල හෙළ බොදුනුවන් හැඳින්වූයේ “ශ්‍රී මිහිඳුපුර අටවක” නමිනි. ඒ බුද්ධ වර්ෂ 284 දී ය.

මිහිඳු මාහිමි පිරිනිවන් පෑ බව ඇසූ උත්තිය රජු මහත් ශෝකයට පත් විය. මිහින්තලේ සෑහිරියට ගොස් මහ රහතන් වහන්සේගේ නිසල ශ්‍රී දේහයට වන්දනා කොට උන්වහන්සේගේ ගුණ කියමින් නොයෙක් ආකාරයෙන් හඬා වැළපුණේ ය.

ඉන්පසු රජු මිහිඳු මහරහතන් වහන්සේගේ ශ්‍රී දේහය සුවඳ තෙල් පිරවූ රන් දෙනක තැන්පත් කරවා දේහය වසා රන්වන් කුළු ගෙයක් මත තබා එය කුඩාගාරයක් වෙත සාධු නාද මධ්‍යයේ තැම්පත් කොට ඉතා අලංකාරව මඟ දෙපස සරසා නොයෙක් පූජා පවත්වමින් අනුරාධපුරය දක්වා වැඩම වූහ.

මඟ දෙපස ධජ පතාක ඔසවා, තොරන් බඳවා, මල් මාලාවන්ගෙන් මාවන සරසා, පුන් කලස් තබාදමවා නගරය අලංකාර කරන ලදහ. මා හිමියන්ට කෘතගුණ දැක්වීමට බොදුනුවෝ නන් දෙසින් ඇදී ආහ. ශ්‍රී දේහය කුටාගාරයේ තැන්පත් කරවා සත් දිනක් පුරා අපමණ පූජෝපහාර පවත්වන ලදහ. දෙව්වරු අහස් ගැබෙන් මල් වරුසා වැස්සවූහ. දින සතකට පසු උත්තිය රජු නැගෙනහිර දිසාවට මුහුණලා මිහිඳු මහ රහතන් වහන්සේගේ ශ්‍රී දේහය ආදානනය කිරීම සඳහා බද්ධමාලක නම් ස්ථානයේ සුවඳ දරින් විතකයක් කරවීය.

උන්වහන්සේගේ ශ්‍රී දේහය ආදානනය කළ භූමියට ගෞරව පිණිස ඉසිභූමංගන යන නාමය තබන ලදී. උත්තිය රජු විසින් එහි අරහත්තක ධාතුන් වහන්සේ තැන්පත් කොට සෑයක් ඉදිකරවන ලදී.

අනුබුදු මාහිමි කෘතගුණ පූජා...

අනුබුදු මිහිඳු මාහිමියන් පිරිනිවීමෙන් පසු වසර 560 ක් ගත වූ තැන මෙරට රජ වූ මේඝවර්ණ නම් රජු විසින් මිහිඳු මා හිමියන්ගේ ගුණ සමරා මිහිඳු පුර අටවක දින මහා පින්කම් සිදුකොට ඇත. පසු කලෙක රජ වූ සිරිමෙවන් රජතුමා ද මිහිඳු මාහිමි ගුණ සමරා මහත් වූ පුද පූජා කළ බව මහාවංශයේ සඳහන් ය.

එහි සඳහන් පරිදි රජු විසින් මිහිඳු මා හිමියන්ගේ සිරුරෙහි පමණට ම තනි රනින් පිළිම වහන්සේ නමක් කරවා වස් මස පුර අටවකට පෙර දින මිහින්තලයට වැඩමවා අම්බස්ථලයෙහි වැඩ සිටීමට සැළැස්වීය.

පසුදින ලංකාදීපයේ බොහෝ හික්ෂුන් වහන්සේ ද, සිවුරඟ සේනාව ද, නගරවාසීන්ද කැටුව අපට අනුබුදු රුවන බඳු ලංකාදීපයට ශාස්තෘන් වහන්සේ බඳු මිහිඳු මහ රහතන් වහන්සේ වන්දනා කිරීමට හියන. එමෙන්ම නගරයේ සිරගෙවල්වල සිටි සිරකරුවන් ද නිදහස් කොට, මහා දන්සල් පවත්වා මිහිඳු මහරහතන් වහන්සේ උදෙසා සියලු උපහාරයන්ගෙන් යුත් අපමණ පූජා පවත්වා ඇත.

අම්බස්ථලයෙහි පටන් අනුරාධපුර දක්වා මාර්ගය ඉතා පියකරුව සරසා මිහිඳු මහරහතන් වහන්සේගේ පිළිම වහන්සේ වැඩමවන දා හික්ෂු, හික්ෂුණී උභය සංඝ

“ මිහිඳු මාහිමි පිරිනිවන් පෑ බව ඇසූ උත්තිය රජු මහත් ශෝකයට පත් විය. මිහින්තලේ සෑහිරියට ගොස් මහ රහතන් වහන්සේගේ නිසල ශ්‍රී දේහයට වන්දනා කොට උන්වහන්සේගේ ගුණ කියමින් නොයෙක් ආකාරයෙන් හඬා වැළපුණේ ය. ”

යා වහන්සේ උදෙසා සිවුපසයෙන් දන් පූජා කොට දුගී මගී යාවකයන්ට ද මහ දන්සල් දී “ජනතාවනි, අපගේ මිහිඳු මා හිමියන් වහන්සේ අනුරාධපුරයට වැඩම කරන අයුරු මෙසේ බලව” කියමින් සිරිමෙවන් රජතුමා මහත් වූ

හරසරින් පිළිම වහන්සේ වැඩමවා ගෙනැවිත් නගරයේ නැගෙනහිර දොරටුව අසල කරවන ලද විහාරයෙහි තුන් දිනක් වඩා හිඳුවාලී ය.

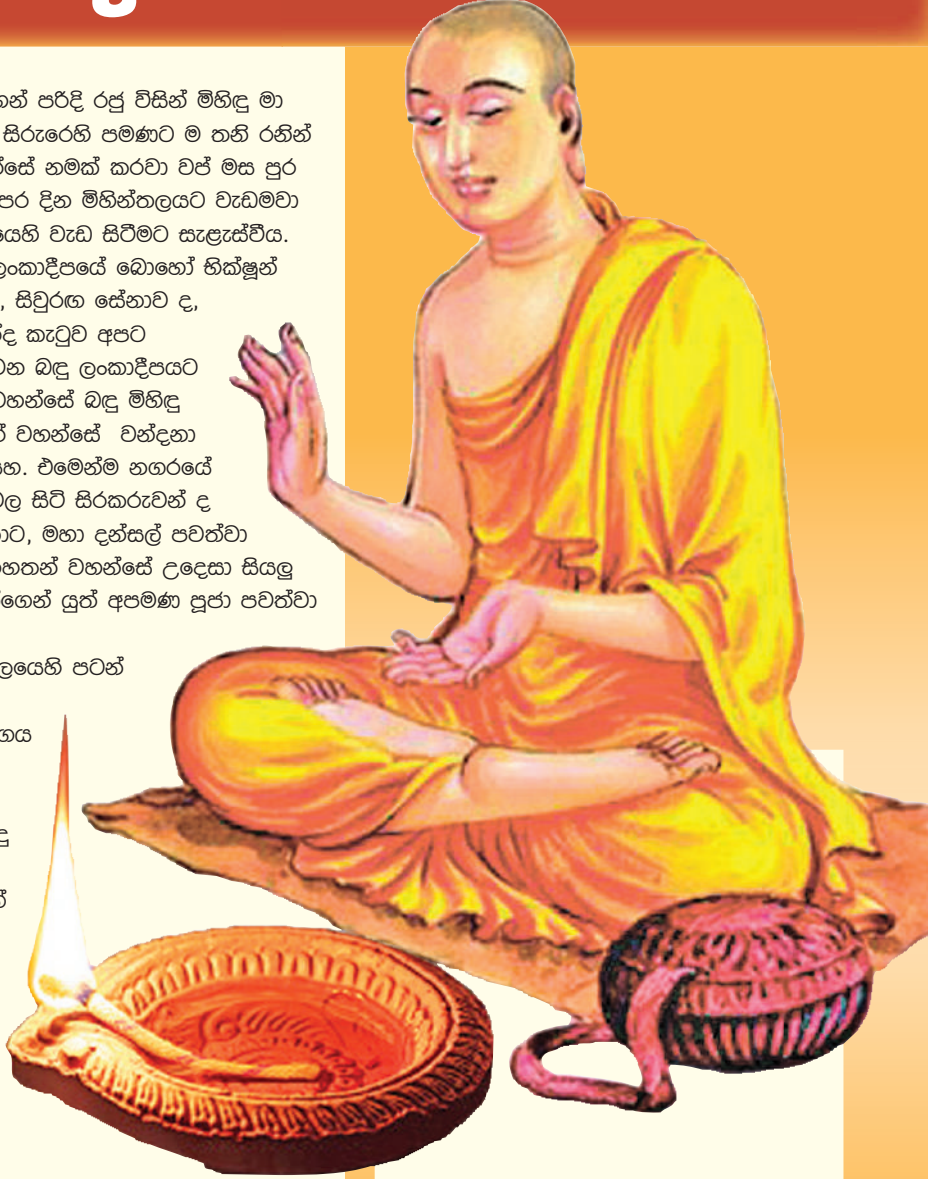
එම මන්දිරයේ ම ඉට්ඨිය, උත්තිය, සම්බල, හද්දසාල, සුමන හා හණ්ඩුක රහතන් වහන්සේගේ ද පිළිම වහන්සේ කරවා එහි වඩා හිඳවූහ. එලෙසම වාර්ෂිකව මෙවැනි උපහාර පූජෝත්සව පවත්වන්නට රාජ නියෝග ද කළේ ය.

ඉන්පසු සිරිමෙවන් රජුගේ පරම්පරාවෙන් පැමිණි ලක්දිව රජවරු එම මිහිඳු පුර අටවක පෝදා උපහාර පූජාව නොකඩවා වසර තුන්සියයක් පවත්වා ඇති බව සඳහන් වේ.

මෙවර මිහිඳු පුර අටවක පෝදා දිනය යෙදෙන්නේ අද (03) දිනට ය.

ලක්වැසි අපි සියලු දෙනා අපට ශාසන දායාදය ලබා දුන් ඒ උත්තම මිහිඳු මහරහතන් වහන්සේගේ ගුණ සමුදාය සිහි කරමු. උන්වහන්සේට නමස්කාර කරමු. උන් වහන්සේ හඳුන්වා දුන් ධර්ම මාර්ගයේ ගමන් කරමින් මේ ජීවිතයත්, පරලොව ජීවිතයත් සුවපත් කර ගනිමු.

නගනා නිල්මිණී

තණ්හාවේ දාසයෙක් නොවන තරමට සතුට සමීපය

තණ්හාව යනු, ආශාවය, කැමැත්තය, ඇස, කන, නාසය, දිව, ශරීරය, මනස යන ඉන්ද්‍රියයන් පිහිටීමට ඇති ආශාව හෙවත් කැමැත්ත තණ්හාවයි.

ඇසට රූප ද, කනට ශබ්ද ද, නාසයට ගන්ධය ද, දිවට රස ද, ශරීරයට ස්පර්ශය ද, මනසට සිතිවිලි ද යන අරමුණු සමඟ අපි ගැටෙමු. ඒ ආශාවන් සමඟ වසඟ වීමක් දැක්වීමට ද ලැබේ. තෘෂ්ණාව නිසා අපි ඇස, කන, නාසය, දිව, ශරීරය, මනස යන ඉන්ද්‍රියයන් සමඟ නිතරම ගැටෙමු. තෘෂ්ණාව ප්‍රධාන කොටස් තුනකට බෙදා දැක්විය. කාම තණ්හා, භව තණ්හා, චීභව තණ්හා යනුවෙනි.

කාමය යනු, කාම වස්තූන් පිළිබඳ දැක්වන කැමැත්තයි. කාම වස්තූන් යනු පංච කාමයන් ය. එනම්, රූප,ශබ්ද, ගන්ධ, රස, ස්පර්ශ යනාදියයි. රූප, ශබ්ද, ගන්ධ, රස, ස්පර්ශ, ධර්ම යනුවෙන් ගත් කල එය සය වැද්දැරැම් වේ.

කාමය බුදු දහම තුළ හරියට ණයට ගත් වස්තූයකට උපමා කර ඇත. තව කෙනකුගෙන් ගත් ඇඳුමක් ගෙන එය ඇඳගෙන යද්දී ඇඳුමේ අයිතිකාරයා මහ මඟුදී ඇඳුම ඉල්ලා සිටිනවා. එවිට මහ මඟුදී ඇඳුම දිය නොහැකියි. කාමයන් තමාට අයිති නැති අන් අයගේ දෙයක් යැයි සිතන්න.

කාමය ජීනසක් වගෙයි. කාමය ගැන මෙම උදාහරණය දෙසත් බලන්න.

අඳුර වැටුණ පසු රාත්‍රියේ යහනට ගොස් නිදාගන්න විට ඔබ නොයෙකුත් නානාප්‍රකාර සිහින දැක්වනවා. තමන් කැමැති දේ මවාගෙන

සිහින් සිහින දැක්වනවා. එහෙත් ඇස් ඇරලා බලන කල කිසිවක් සැබෑ නැත. මෙය කාමයේ ව්‍යාජ ස්වභාවය යි.

කාමයට වසඟ වූ ලෝකයා නොයෙකුත් පීඩා විඳිති. කාමයේ ආදීනව මෙසේ ය. කාමය දුක් පිඩකි, දුකට හේතුව ද කාමයයි, දුකට නිදාන වන්නේ කාමයයි.

කාමයන් නිසා ජීවිතය විඳවන්නට සිදුවේ. කාමය නිසා තණ්හාව ඇතිවේ. තෘෂ්ණාව හරියට පිපාසයට ලුණු වතුර පානය කරන්නා සේ ය. කෙතරම් ලුණු වතුර පානය කළත් තම පිපාසය සංසිඳවා ගත නොහැකි ය.ලුණු වතුර පානය කිරීමෙන් තව තවත් පිපාසය වැඩි වීමක් සිදුවන අතර අඩුවීමක් නැත.

තෘෂ්ණාව තෘප්තිමත් කිරීමට පුළුවන් දෙයක් නොවේ. තව තවත් තණ්හාව ලියල ලියලා වැඩීම සිදුවේ. තණ්හාව නිසා ජාති දුක්,ජරා දුක් ආදී සසර දුක් විඳීමට සිදුවේ. අවිද්‍යාව තිබෙන නිසා ලෝක සත්ත්වයා නොයෙක් ආකාරයේ කර්ම සංස්කාර රැස් කරයි. කුසල් අකුසල් ආදිය රැස් කර තණ්හාවෙන් යුතුව කටයුතු කරලා “මම මගේ කියලා” හිතාගෙන තමාගේ ජීවිතයත් ,බාහිර ලෝකයේ ජීවිතයත්, බාහිර සංස්කාර ධර්ම උපාදාන කරගෙන භවයේ රැඳී සිටීමේ කැමැත්ත තබාගෙන සිටින විට නැවත මරණයෙන් පසුව ඉපදී ඉපදී ගමන් කරයි.

විශේෂයෙන් ම සීලය ආරක්ෂා කරන කෙනකුට කය සංවර කර ගැනීමෙන්, වචනය සංවර කර ගැනීමෙන් ඇතිවන ඒ ශාන්ත නිවීම, සිතේ ඇතිවෙන ශාන්ත

භාවය මේ ජීවිතයේ දී ම අත්දැකන්නට පුළුවනි.

කාය සංවරයෙන් යුතුව කටයුතු කරන කෙනාට බොහෝ විට ඇතිවිය හැකි දුක්ඛ පරිලාභයන්ගෙන් සිත මුදාගෙන සිතට සුවයක්, සැනසීමක් උදාකර ගැනීමට හැකි ය.

එසේ ම මනස සංවර කර ගන්නා පුද්ගලයාට ඇතිවන මානසික සන්තාප පරිලාභ ආදිය දුරු කර ගෙන මනසේ ඇතිවෙන දුක නැති කර ගෙන කටයුතු කර ගැනීමට පුළුවන් ශක්තිය ලැබේ.

ගසක් මැදින් කොපමණ කැපුව ද නැවත නැවත වැඩෙන්නා සේ තණ්හාව ද තාවකාලිකව මැඩ පැවැත්වුව ද එලක් නැත්තේ ය. මැදින් කැපූ ගස නැවත, නැවත වැඩෙන්නා සේ තණ්හාව ද නැවත නැවත ලියලයි. ගසෙහි වැඩීම නැවැත්වීමට මුලත්, සෙසු මුලත් වැඩීමට හේතුවන කාරණාත් නැති කළ යුතු ය.

එසේම තණ්හාව නැති කිරීමට තණ්හාව හා බැඳුණු සියලුම හේතූන් ද සමඟ සම්පූර්ණයෙන් නිරෝධ කළ යුතු ය. තණ්හාව සැඟව සිටින තාක් එහි යථා ස්වභාවයන් නොපෙනෙන්නේ ය.

එහෙත් ඇසට- රූප,කනට - ශබ්ද, නාසයට - ගන්ධය, දිවට - රස ,ශරීරයට - ස්පර්ශය, මනසට - සිතිවිලි යන අරමුණු හා ගැටෙන විට සැඟව ඇත්තා වූ තෘෂ්ණාව බුරා බුරා නැගෙන්නේ ය. එවිට මිනිසුන් පරාර්ථකාමීත්වයෙන් දුරස් වී ආත්මාර්ථකාමීත්වය පෙරටු කොට ගෙන කටයුතු කරයි.

අති දීර්ඝ කාලයක් සත්ත්වයා සසර ඇඳ බැඳ තබන ලද්දේ තණ්හාව විසිනි. තෘෂ්ණාවේ දාසයෙක් බවට සත්ත්වයා පත්ව ඇත්තේ ය. එකී තෘෂ්ණාව නිරෝධ කිරීම සඳහා බලවත් වූ උත්සාහයක් තිබිය යුත්තේ ය.

ලොව්තුරා බුද්ධත්වයට පත්වීම අතිශය දුෂ්කර අභියෝගයකි. පෘථග්ජන ස්වභාවය ඉක්මවා ලෝකෝත්තර තත්ත්වයක් වෙත ළඟා වීම තුළින් බුදුරජාණන් වහන්සේ අභියෝග ජය ගැනීමේ පරමාදර්ශය ලොවට

ලබා දුන් සේක. උන්වහන්සේ සියලු කෙලෙස් මරුන් පරදවා ලොව්තුරා බුද්ධත්වයට පත්වී එම දුෂ්කර වූ අභියෝගය ජය ගත් සේක.

මම සසර දුකට මුල්වන පංචස්කන්ධය නමැති ගෙය තනන වඩුවා සොයා සසර නොයෙක් ජාතිවල ඇවිද්දෙමි. එහෙත්, දුක්නට නොලැබිණි. දැන් මම ඒ වඩුවා දුටුවෙමි. නුඹට මේ පංචස්කන්ධය නමැති ගෙය සෑදීමට හැකියාවක් නැවත නොමැත. ගෙයි පරාල බිඳ දැමුවෙමි. කැණීමඬල සුන් කළෙමි. තණ්හාව ක්ෂය කොට රහත් බවට පැමිණියෙමි. උන්වහන්සේ විස්තර කළ සේක.

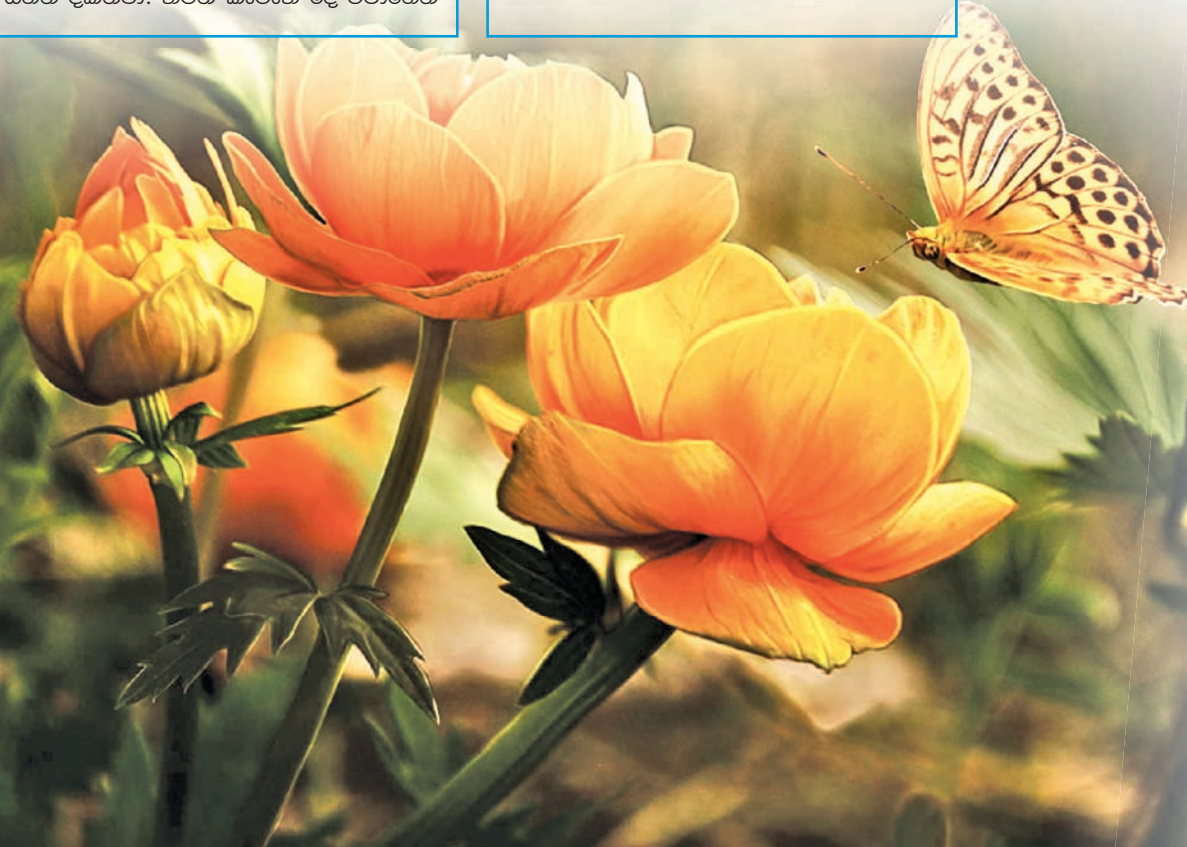
මිනිසා අකුසලයට මෙන් ම කුසලයට ද, නැඹුරු වන්නේ තෘෂ්ණාව නිසා ය. ඒ අනුව දුකෙහි හෙවත් සංසාරක ජීවිතයෙහි හේතුව තණ්හාව බව වටහා ගත යුතු ය. සෑම දෙනා තුළම තෘෂ්ණාව ඇතත් එය අධිකව තිබීම තුළින් සිදුවන්නේ භෞතික විනාශය පමණක් නොව, ආධ්‍යාත්මික සැනසීමක් නැති වී යාමයි.

බුදුරජුන් දවස සිටි තෝදෙයෂ, ඉල්ලිස, ආනන්ද වැනි සිටුවරුන්ගේ ජීවිත කතා තුළින් පැහැදිලි වන්නේ කිසි දිනක සතුටු ජීවිතයක් ගතකර නොතිබීම බවත්, සතුටක් ලැබුවා නම් ඒ ධර්මය තුළින් පමණක් බවත් ය. මොන තරම් ධන සම්පත් තිබුණත්, මානසික තෘප්තියක්, සතුටක් නැත්නම් එම ජීවිතයෙන් ප්‍රයෝජනයක් නැත.

“සන්තුවිධි පරමං ධනං” යනුවෙන් දේශනා කළේ සතුට උතුම්ම ධනය බවයි. අද සමාජය තුළ වුව ද දැකිය හැකි වන්නේ, මොන තරම් ධන සම්පත් ලැබුණත් සෑහීමකට පත් නොවීමේ අතෘප්තිකර ස්වභාවයයි. තෘෂ්ණාව නිසා අද සමාජය තුළ වුව ද, තමන්ගේ ආර්ථිකය විනාශ කර ගන්නා අයුරු දැක ගත හැකි ය.

සංසාරයේ සැප ලැබීමටත්, සසර කෙටි වීමටත්, සසරෙන් මිදීමටත් සත්ත්වයාට පිහිට වන්නේ, ආධාර වන්නේ කුසල කර්මයි.

කළුතර සද්ධර්මාකර විද්‍යායතනය පිරිවෙන වඩුගේ පාරමි තක්ෂිලා ප්‍රනාන්දු

පිම්මක්

අනුන්ගෙ වැරදි සොය සොය යන පිනකට ලැබුන මිනිසක් බව දුර්ලභ උපත ගෙන නැවතත් කළ කී දෙය ද කරමින් ඉන්නේ	සංසාරේ මේ වාරේ පෙර සසරේ සොයුරේ
තමන්ගෙ කුඹුරේ වල් පැල නොගලවා අනුන්ගෙ කුඹුරේ වල් පැල ගලවනව කුඹුරේ අඩු පාඩු නොපෙනෙන වල් අස්වනු පමණි ගත හැකි සිය	ඉඳන් සැතින් ගොවියාගෙන් කුඹුරෙන්
තමාගෙ පිහිට තමහට ම යි අනුන්ගෙ පිහිට ගෙන ගිටියොත් දහමේ පිහිට ගෙන සිටියොත් ලැබෙන බවයි බුදු හිමියන්ගේ	සැමදාම වැනසීම සැනසීම දෙසුම
කලණ මිතුරු සෙවණින් යා යුතු අරිය මග පිරිසිඳුව මිරු ඉඟිකරන්නට පෙර දුක පිම්මක් ගසමු මෙතරින් එතරට	ඕවාද ගෙන දැනගෙන හඳුනාගෙන යැවෙන

දෙහිඅත්තකණ්ඩිය කපුච්චන්ද සේනාසනයේ බිබිලේ ධම්මසිරි හිමි

ලෝක බෞද්ධ ප්‍රජාව අතර සම්භාවනාවට පාත්‍ර වූ

වේරගොඩ සාරද නා හිමි

මහා විහාර වංශික සසාමෝපාලි මහා නිකායේ මල්වතු මහා විහාර පාර්ශ්වයේ සිංගප්පූරුවේ ප්‍රධාන සංඝනායක, ලෝක බෞද්ධ මහා සම්මේලනයේ මහ ලේකම් සිංගප්පූරු බෞද්ධ භාවනා මධ්‍යස්ථානාධිපති

මහා විහාර වංශික සසාමෝපාලි මහා නිකායේ මල්වතු මහා විහාර පාර්ශ්වයේ සිංගප්පූරුවේ ප්‍රධාන සංඝනායක, ලෝක බෞද්ධ මහා සම්මේලනයේ මහ ලේකම්, සිංගප්පූරු බෞද්ධ භාවනා මධ්‍යස්ථානාධිපති පූජ්‍ය වේරගොඩ සාරද නායක ස්වාමීන්ද්‍රයන් වහන්සේ දශක පහකට අධික කාලයක් ජාත්‍යන්තර ධර්මදූත සේවයේ නියැළීම සුප්‍රසිද්ධ ශික්ෂාකාමී බහුශ්‍රැත පඬිරුවන්හ.

ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ වැල්ලොඩිපත්තුවේ වේරගොඩ නමින් හඳුන්වන අති රමණීය ගැමි පරිසරයක උන්වහන්සේ ජන්මලාභය ලැබූහ. කෙළි දෙළෙන් ගත කළ ළමා විශේෂ දීම තුනුරුවන් කෙරෙහි බොහෝම ඉදිබාවෙන් කටයුතු කළ උන්වහන්සේ උතුම් පැවිදි දිවියට බෙහෙවින් රුචිකත්වයක් දැක්වූහ. පෙර සංසාරයේ පුරුෂ ලද පාරම් බලයත්, සැදැහැනි මව්පියන්ගෙන් ලද ශාසනික උරුමයත් මත ගාලු කෝරළයේ ප්‍රධාන සංඝ නායක පූජ්‍ය යටලමන්තේ වජිරඤ්ඤා නායක ස්වාමීන්ද්‍රයන් වහන්සේගේ ශිෂ්‍යයකු ලෙස 1953 වර්ෂයේ ජූනි මස 03 වැනි දින වේරගොඩ සාරද යන උතුම් ශාසනික නාමයෙන් සම්මා සම්බුද්ධ ශාසනයේ උන්තර්තර ප්‍රවෘත්තාභාවය ලබන්නට තරම් භාග්‍යවන්ත විය.

සසුන්කෙත ආලෝකවත් කළ දීප්තිමත් පරිවේණිස්ථානයක් වූ කොළඹ නුණුපිටිය ගංගාරාමස්ථලයේ ශ්‍රී ඥානේශ්වර පිරිවෙතේ වැඩ සිටි සාර්වභෞම පාණ්ඩිතයන්, සංඝසෝභන ශ්‍රණයන්ගෙන් පිරිපුන් යතින්ද්‍රයන් වහන්සේගේ සෙවණේ ශාස්ත්‍රෝන්තිකාමිත්වයෙන් යුක්තව ධර්ම ශාස්ත්‍රීය ශික්ෂණය ලැබූ උන්වහන්සේ 1961 වර්ෂයේ දී ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාලය විශ්වවිද්‍යාලයට ඇතුළත් වූහ. 1963 වර්ෂයේ දී මල්වතු මහා විහාරයේ රාජ පූජිත මංගල උපෝෂ්ඨාගාරයේ දී සුපරිශුද්ධෝපසම්පදාවට පත්වීමට පුණ්‍යවන්ත වූ වේරගොඩ සාරද ස්වාමීන්ද්‍රයන් වහන්සේ 1964 වර්ෂයේ දී ශාස්ත්‍රවේදී උපාධිය දිනා ගත්හ. ශ්‍රමණ සාරප්‍රයෝගී පිරිපුන් හික්ෂු ආකල්පයන්ගෙන් සෝභනාවට ශාසනානුලෝමී හැඟීමෙන් ලංකා ශාසනාමිච්චරය ප්‍රභාවත් කළ ශාස්ත්‍රඥයන් වහන්සේගේ ආභාසය උන්වහන්සේගේ පැවිදි දිවිය ප්‍රභාෂ්වරවීමට ප්‍රබල හේතුවක් වූ බව සඳහන් කළ යුතු ය. පරිවේණාධිපතින් වහන්සේ නමක් වශයෙන් ධර්ම ශාස්ත්‍රීය සේවය ආරම්භ කළ උන්වහන්සේ සඟ සසුනේ

විරස්ථිතිය අභිවෘද්ධිය වෙනුවෙන් ඇප කැප විය. පූජ්‍ය කිරිඳි ධම්මානන්ද නායක ස්වාමීන්ද්‍රයන් වහන්සේගේ ආරාධනාවකට අනුව කොළඹ නුණුපිටිය ගංගාරාම විහාරාධිපති පූජ්‍ය ගලබොඩ ඤාණිස්සර නායක ස්වාමීන්ද්‍රයන් වහන්සේ සමඟ මැලේසියාවේ පිනෆං මහින්දාරාම විහාරස්ථානයට වැඩම කළහ. අනතුරුව මහින්දාරාම පාලි විද්‍යාලයේ ආචාර්යවරයකු වශයෙන් කටයුතු කළ වේරගොඩ සාරද හිමිපාණන් වහන්සේ එහි පරිවේණාධිපතින් වහන්සේ වශයෙන් කටයුතු කරමින් බෞද්ධ ග්‍රන්ථ රාශියක් ලෝක බෞද්ධ ජනතාව වෙත දායාද කිරීමට කටයුතු කර ඇත.

Treasury of Truth-Illustrated Dhammapada, life of the Buddha-in pictures, life of the Buddha (for children), Life of the Buddha in Gandhara Arts, Parents and children – key to Happiness, morals of the young, The only path to Nibbana Maha Satipatthana Sutta, Nature of life and Death, Maha Mangala Sutta the Highest Blessing, Moral stories-read them-colour Them, venerable Ananda-Buddha's constant, companion, The Great Book of Protective Blessings, The Greatest man who ever lived, Vandana, Buddhist Devotions, Blessings to conquer sickness, Buddhist way of Meditation, First sermon of the Buddha Dhammachakkappavattana, sutta, Reflection on Death, The Buddha word, Doctrinal and cultural Aspects of Buddhist Beliefs and Practices Among Chinese and Sri Lankan Buddhists meditation on Loving-Kindness, Guide to Buddhist Pali Chanting Realities of life, quotations from Buddhist Literature, Buddhist Pali Chanting. The Miracle of mind Teach yourself Paliin English, Kalama sutta.

ආදී ග්‍රන්ථ ජාත්‍යන්තර බෞද්ධ ජනතාව අතර බෙහෙවින් ප්‍රකට ය. මෙම බෞද්ධ ග්‍රන්ථ අතර සිතුවම් සහිත ධම්මපදය ධර්ම ග්‍රන්ථය ලෝක බෞද්ධ ජනතාව අතර සම්භාවනාවට පාත්‍ර විය. ජාතික සහ ජාත්‍යන්තර වශයෙන් අගය කළ

යුතු මහානීය සේවාවක නියැළීම අග්‍රගණ්‍ය පඬිරුවන්ක වශයෙන් ලෝක බෞද්ධ ප්‍රජාව අතර සම්භාවනාවට පාත්‍ර වූ වේරගොඩ සාරද නාහිමිපාණන් වහන්සේ ධර්ම දූත ස්වාමීන්ද්‍රයන් වහන්සේ නමක් වශයෙන් නිර්මල ටේරවාදී බුදු දහමේ ආශිර්වාදය තවදුරටත් විශ්වය පුරා ව්‍යාප්ත කිරීම පිණිස ධර්ම ග්‍රන්ථ 300කට අධික ප්‍රමාණයක් විවිධ භාෂාවන්ගෙන් මුද්‍රණය කොට නොමිලයේ බෙදාහැරීමට කටයුතු සම්පාදනය කළහ.

ලෝක ආගමික ශාසනික මෙහෙවරෙහි අනර්ඝතම අවස්ථාවන් සනිටුහන් කළ උන්වහන්සේ, ටේරවාදී බුදුදහම විශ්ව ව්‍යාප්තියක් පුරා රැගෙන යාමේ උචිතව කාල පරිච්ඡේදයට ළඟා විය. ඒ නූතන විදේශීය වියතූන් බුදු දහම කෙරෙහි දක්වන රුචිය සපුරාලීමට කටයුතු කරන විවිධ ජන ජනප්‍රිය පඬිරුවන්ක වශයෙන් ජපානය තුළ නාලන්දා නමින් විශ්වවිද්‍යාලයක් ආරම්භ කිරීම ය. එපමණකින් නොනැවතුන උන්වහන්සේ කොළඹ නුණුපිටිය ගංගාරාම විහාරාධිපති ගලබොඩ ඤාණිස්සර ස්වාමීන් වහන්සේ සමඟ අමෙරිකානු නිව්යෝක් බෞද්ධ විහාරය ආරම්භ කරමින් සසර තරණය කිරීමට බලාපොරොත්තුවෙන් පසුවන සුවහසක් සැදැහැනි බෞද්ධ ජනතාවගේ ආධ්‍යාත්මය අමාදනම් ඔසුවෙන් සුවපත් කිරීමට සමත් විය. 1979 වර්ෂයේ දී සිංගප්පූරුවට වැඩම කළ සාරද හිමිපාණන් වහන්සේ සිංගප්පූරු ජනතාව වෙනුවෙන් සිංගප්පූරු බෞද්ධ

භාවනා මධ්‍යස්ථානය ආරම්භ කිරීමට පියවර ගෙන ඇත.

අත්දැකීම් බහුල පාණ්ඩිතයෙන් පිරිපුන් ජාත්‍යන්තර ධර්ම දූත ස්වාමීන් වහන්සේ නමක් වශයෙන් ලෝක බෞද්ධ මහා සම්මේලනයේ ප්‍රධාන ලේකම් ලෙස 7 වන බෞද්ධ සම්මේලනය ශ්‍රී ලංකාව තුළ පැවැත්වීමට පුරෝගාමීව කටයුතු කළ උන්වහන්සේ තම මාතෘභූමියට ජාත්‍යන්තර කීර්තියක් අත්කරදීමේ භාරදුර කාර්යභාරය මැනවින් ඉටුකිරීමට වගබලා ගත්හ.

එතුළින් විශාල බෞද්ධ ප්‍රබෝධයක් ඇතිවිය. ශ්‍රී ලංකා බෞද්ධ සංගමයේ අධ්‍යක්ෂ ලෙස ලෝක ශාසනික මෙහෙවරෙහි නියැළීම මාපලගම විපුලසාර ස්වාමීන්ද්‍රයන් වහන්සේගේ සහයෝගය ඇතිව ජපන් ශ්‍රී ලංකා බෞද්ධ සංගමය ආරම්භ කිරීමට ද පුරෝගාමී වූ උන්වහන්සේ තුස්තවාදී විපන් තුළින් ශ්‍රී ලංකාව විපතට පත් කාල පරිච්ඡේදයේ දී මාතෘ භූමියේ ආරක්ෂාව, භෞමික අඛණ්ඩතාව වෙනුවෙන් ඩොලර් 10000ක මුදලක් ශ්‍රී ලංකා රජය වෙත පරිත්‍යාග කිරීමට ද කටයුතු

කළහ. තම උපන්ගම වූ ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ වැල්ලොඩිපත්තුවේ වේරගොඩ නමැති ග්‍රාමය අමතක නොකළ උන්වහන්සේ එම ප්‍රදේශයේ දියුණුව හා අභිවෘද්ධිය වෙනුවෙන් තම යුතුකම් හා වගකීම් කොටස ඉටු කිරීමට ද පියවර ගෙන ඇත. ප්‍රදේශයේ දරුවන්ගේ අධ්‍යාපනය නගාසිටුවීම සඳහා ශිෂ්‍යත්ව ව්‍යාපෘතියක් ක්‍රියාත්මක කිරීමටත්,

වේරගොඩ ජයන්ති විහාරය ඉදිකිරීමටත් පියවර ගෙන ඇත. සුනාමියෙන් විපතට පත් ජනතාව වෙනුවෙන් අවශ්‍ය කටයුතු සම්පාදනය කිරීමට ක්‍රියා කළ උන්වහන්සේ ගෝනපොළ කිරිඳි ශ්‍රී ධම්මානන්ද ළමා නිවාසය ආරම්භ කරමින් විපතට පත් දරුවන් සුරක්ෂිත කරමින් රැකවරණය ලබා දුන්හ.

ජාතික, ආගමික, සාමාජික වශයෙන් අමිල මෙහෙවරක් ඉටුකළ ස්වාමීන්ද්‍රයන් වහන්සේ නමක් වශයෙන් වේරගොඩ සාරද නාහිමිපාණන් වහන්සේ හැඳින්විය හැකි ය.

උතුම් පැවිදි දිවියට වසර 68ක් සම්පූර්ණව ජන්ම ලාභයෙන් 80 වැනි විශේෂ පසුවන උන්වහන්සේ දශක පහකට අධික කාලයක් සිදුකළ ප්‍රසංසනීය සේවය බොහෝ අවස්ථාවල දී සම්භාවනාවට පාත්‍ර විය. උන්වහන්සේ කාමිබෝජ රජු ඇතුළු කාමිබෝජ රජයේ ගෞරව බහුමානයට ද පාත්‍ර විය.

උන්වහන්සේගේ උදාර ශාසනික සේවය අගය කළ මහා විහාර වංශික සසාමෝපාලි මහා නිකායේ මල්වතු මහා විහාර පාර්ශ්වයේ ශ්‍රීමත් මහා නායක මාහිමිපාණන් වහන්සේ ප්‍රමුඛ වන්දනීය පූජනීය ගරුතර මහා සංඝරත්නය විසින් සිංගප්පූරුවේ ප්‍රධාන සංඝනායක පදවිය පිරිනැමීමට ද කටයුතු කර ඇත.

උන්වහන්සේට තුනුරුවන්ගේ ආශිර්වාදය නිදක් නිරෝගි වීර ජීවනය ලැබේවා.

දුකට අකැමැති නම් පවි කරන්න එපා

අප සමථා සම්බුදුරජාණන් වහන්සේ සැවැත්නුවර ජේතවනාරාමයෙහි වැඩවාසය කරන කල්හි කර්ණමුණ්ඩ ප්‍රේත වස්තුව ප්‍රේතියක් අරභයා දේශනා කළ සේක.

භාග්‍යවත් බුදුරජාණන් වහන්සේ ලෝ පහළ වූ කල්හි කිම්බල නුවර සෝවාන් වූ එක්තරා උපාසකයෙක් පන්සියයක් උපාසකවරුන් සමඟ සමාජශීලීව මහජනයාගේ යහපත පිණිස ඒදඬු, පාලම්, මල්වතු, නාන තොටුපොළ, අම්බලම්, පුජාශාලා ආදී පොදු සේවා ඉටු කරමින් සිටියහ.

මහා සංඝයා වහන්සේ සඳහා සංඝාවාසයක් ද ඉදිකරවූහ. තමන් විසින් සාදා දෙන ලද එම විහාරස්ථානයට යන්නට විය. ඒ අවස්ථාවේ දී එම උපාසකවරුන්ගේ බිරිත්දැවරුන් ද ඒ ගමනට එක්වූහ. එසේ යන විට පීඩාව සංසිඳවීමට අතරමඟ විශ්‍රාම ශාලා හා විහාරස්ථානවල ද නවාතැන් ගත්හ.

ශීලාවාර ගුණ යහපත්කම් ඇති, රූමත් වූ කාන්තාවන් දුටු ස්ත්‍රී ධූත සල්ලාල බේබද පුරුෂයෝ මේ ස්ත්‍රීන් පිළිබඳ සිත් ඇති කර ගත්හ. එම කාන්තාවන්ගේ සිල් බිඳීමට ඉටු ගත්හ. එසේ සිතූ ඔවුහු යමෙක් මේ ස්ත්‍රීන්ගේ ශීලය බිඳීමට සමර්ථ වී නම් කහවනු දහසක් දෙන බවට හා යමෙක් අසමත් වූවොත් ඔහු විසින් කහවනු දහසක් දිය යුතු ය, යනුවෙන් ඔවුට තියා ගත්හ.

එක්තරා පුද්ගලයෙක් ස්ත්‍රීන්ගේ ශීලය බිඳීමට හැකි බවත්, එවිට කහවනු දහස තමාට ලබා දිය යුතු බවටත් කතිකා කර ගත්තේ ය.

එනා වාදනයට අති දක්ෂ වූ ඔහු එනා වාදනය කරමින් ස්ත්‍රීන්ගේ ආකල්ප වෙතස් කිරීමට දක්ෂ විය. ඒ අනුව එකී පුද්ගලයා ස්ත්‍රීයක් තමා වසඟයට ගෙන ශීල භේදයට පත් කළේ ය. කහවනු දහස ලබා ගත්තේ ය. අසද්ධර්මයෙන් ශීල භේදයට පත් වූ එම ස්ත්‍රීයගේ ස්වාමි පුරුෂයාට ඔබගේ බිරිඳ අන් සැමියකු සමඟ අසද්ධර්ම සේවනයෙහි යෙදී ඇතැයි අන් පුරුෂයකු විසින් සැළ කළේ ය. ස්වාමිපුරුෂයා තම බිරිඳගෙන් එසේ

කළේ දැයි විමසූ විට නොකළෙමිසි ඇය කීවා ය.

“මා එසේකළේ වී නම් පරලොව දී කලු බල්ලකු මා සපා කා මරා දමාවා”යි. බොරුවට දිවුරා පැවසුවා ය. පන්සියයක් යෙහෙළියෝ වූ අතින් ස්ත්‍රීහු ද “මැය නිවැරැදියි” යනුවෙන් මුසා බස් දෙඩුවා ය.

පරලොව දී මැගේ සේවිකාවක් වන්නෙමුයි බොරුවට දිවුරා සිටියහ. එම කාන්තාව මිනිස් ලොවින් වූත වී හිමාලය අසල වූ කර්ණමුණ්ඩ නම් විල් තෙර විමාන ප්‍රේතියක්ව ඉපදුණි. ඒ ප්‍රේත ස්ත්‍රීයගේ විමාන අසල පොකුණක් මැවුණේ ය. අනෙක් ස්ත්‍රීහු ද ඇයගේ සේවිකාවන් වූහ.

පෙර භවයේ කරන ලද පින්කම් නිසා දහවල කාලයෙහි දිව්‍ය සම්පත් වින්දා ය. රාත්‍රී කාලයේ දී නිදි යහනින් නැගිට පොකුණ අසලට එන්නී ය. එවිට පොකුණේ සිටින විශාල කලු බල්ලකු පැමිණ ඇඟට පැන ඇඟ මස් කා ඇටසැකිල්ල පොකුණට දමා යයි. දිනපතාම මෙසේ සිදුවෙයි. හිමිදිරියේ පොකුණෙන් නැගිට දිව්‍ය ආත්ම භාවයක් ලබා විමානයට පිවිසෙන්නී ය. සෙසු ප්‍රේත ස්ත්‍රීහු පැමිණ උපස්ථාන කරන්නාහු ය. මේ ප්‍රේත ස්ත්‍රීහු අවුරුදු පන්සිය පනහක් මෙසේ දුක් වින්දාහ.

ස්වාමිපුරුෂයන්ගෙන් තොරව ජීවත් වූ මොවුන්ට කලකිරීමක් ඇති විය. ඉක්බිති ඔවුන් කර්ණමුණ්ඩ විල් වූ ගල් ගුහාවකින් පැමිණ ගංගා නම් ගඟට වැටුණු එක් ගංගාවක් සම්පයෙහි වූ අඹ, කොස්, දෙල් සහිත ගම් පියසට පැමිණියාහු ය. දිව්‍යමය රස ඇති අඹගෙඩි කඩා අර ගංගාවට දැමීමාහු ය.

“අඹ ගඟේ පහළට විත් යම් පුරුෂයකුට ලැබී ඒ අඹ රසයට කැමැතිව අඹ සොයා යම් පුරුෂයෙක් ආවේ නම්, ඒ පුරුෂ තෙම අපගේ ස්වාමියා කර ගනිමුයි.” සිතූහ.

එක් අඹ ගෙඩියක් බරණැස් රජතුමා වෙත ලැබිණ. ඒ අඹ පල රසයෙන් පිරී ගිය අතර, ශරීර

බලසම්පන්න විය. වැද්දකු ලවා අඹ පල ගෙන්වා ගැනීමට රජතුමා සිතූහ. කහවණු දහසක් වැදී පුත්‍රයාට පිරිනැමී ය. වැදීමෙන් හිමාලය අසල වූ අඹ වනය වෙත පිවිසෙත්ම දිව්‍ය ස්ත්‍රීන් බඳු විමාන ප්‍රේත ස්ත්‍රීහු මේ එන්නේ අපගේම ස්වාමි පුරුෂයා යැයි දිවගෙන ආවාහු ය. එහෙත් පින් මඳ වැදී පුත්‍රයා බියට පත්ව ආපසු බරණැස් නුවරට ම පැමිණියේ ය.

බරණැස් රජතුමා ඒ දිව්‍ය ස්ත්‍රීන් හමුවීමට සහ අඹඑල රස විඳීමට ලොල්ව දුනු හී රැගෙන ගමනට පිටත් විය. දිව්‍ය ස්ත්‍රීන් රජතුමා දැක හඳුනාගෙන විමනට කැඳවාගෙන ගොස් අවුරුදු එකසිය පනහක් රජතුමා සමඟ සිටියාහු ය.

අවුරුදු එකසිය පනහකට පසු එක් දිනක් රාත්‍රියෙහි ඉහත කී පරපුරුෂ සේවනයෙහි යෙදී විමාන ප්‍රේත දුවක් වූ ස්ත්‍රීය රාත්‍රී කාලයෙහි විමානයෙන් පිටතට එනු දැක ඒ ගැන විපරමින් සිටියේ ය. ඇය ගං තෙරට එන විට කලු බල්ලෙක් ඇගේ ඇඟට පැන සපා කා ඇටසැකිල්ල පොකුණට දමා යන සැටින්, නැවත දිව්‍යාගෙනාවක් සේ විත් විමානයට එන අයුරුත් රජතුමා දුටහ.

රජතුමා විස පෙවූ ඊයක් විඳ සුනඛයා මරා දැමීය. මෙසේ වීමට හේතුව කිම්බල රජතුමා දෙවි දුවගෙන් විමසීය. පෙර අත් භවයේ දී පර පුරුෂ සේවනයෙහි යෙදීම හා මුසාබසින් දිව්‍යා කීම නිසා මේ දුක් විඳීමට සිදු වූ පුවත කීවා ය. රජතුමා ඇගේ උදව්වෙන් ම ආපසු බරණැස් නුවරට පැමිණියේ ය. රජතුමා කලකිරීමට පත් වී බොහෝ පින් දහම් කොට මිය ගියේ ය.

අප බුදුන් දවස මුගලන් මහ රහතන් වහන්සේ විමාන ප්‍රේත ස්ත්‍රීන්ට දහම් දෙසූ සේක. ඒ සියලු විස්තර භාග්‍යවත් බුදුරජාණන් වහන්සේට ප්‍රකාශ කළ සේක. භාග්‍යවත් බුදුරජාණන් වහන්සේ රැස් වූ පිරිසට දහම් දෙසූ සේක.

දෙමැද, දැරණියගල ශ්‍රී විත්ත විවේකාරාමයේ ඇටම්පොල ඤාණීස්සර හිමි

සසර බිය නුවණින් දකිමු

සැවැත්නුවරට නුදුරු ගමක ඉතා දක්ෂ මැණික් කපන ශිල්පියෙක් වූ අතර, හෙතෙම අතිශයින් සැදැහැවත් ය. ඔහුගේ අඹු දරුවන් ද එලෙසම ක්‍රියා කළ අතර, තිස්ස නම් මහ රහතන් වහන්සේ දෙළොස් වසරක් ම දුන් වළඳනු ලැබුවේ මැණික් කපන පුද්ගලයාගේ නිවසෙනි.

සියලු උපස්ථාන ද සිදු කළ අතර බොහෝ ශුද්ධාවෙන් මොවුන් ක්‍රියා කළ නිසාම පසුකාලීනව තිස්ස මහ තෙරුන් හඳුන්වනු ලැබුවේ “මණිකාර කුලපගතිස්ස” යන අනුවර්තන නාමයෙනි.

දිනක් උන්වහන්සේ පිණ්ඩපාතය සඳහා වැඩම කරන විට මැණික්කරු යම් මස් වර්ගයක් කපමින් සිටියේ ය. එම අවස්ථාවේ දී ම පසේනදී කොසොල් මහ රජතුමා ඉතා වටිනා මැණික්කරු ඔප දමාගෙන එන ලෙස සේවකයෙක් මොහුගේ නිවසට පිටත් කර එවීවේය.

එම අවස්ථාවේ දී ලේ නැවරුණු අතින් මැණික් ලබා ගත් හෙතෙම එය අසල ස්ථානයක තබා මස් කපන්නට විය. එය දුටු නිවසෙහි සුරතලයට ඇති දැඩි කරන කොස්වාලිහිණියා එතැනට පැමිණ ලේ වහනය දැනුණා මැණික් ගිල දැමුවේ ය. මස් කපා අවසන් කොට මැණික් තැබූ ස්ථානය පරික්ෂාකොට බලන විට එය නොදුටු මැණික්කරු බොහෝ සෙයින් නොසන්සුන්ව මැණික් සොයන්නට වූ අතර තම නිවසෙහි වැඩ විසූ මහ රහතන් වහන්සේගෙන් ද එය දුටුවේ දැයි විමසීය.

නිශ්ශබ්දව පසු වූ උන්වහන්සේ පිළිබඳ දැඩි සේ උරුණ වූ මොහු අඹුදරුවන්ගේ පවා දැඩි විරෝධය මැද කඹයක් ගෙන තෙරුන්ගේ හිස වටා ඔතා අතිශයින් ග්‍රහණය දැඩි කොට වඩ වේදාන දෙන්නට විය.

එවිට දැස්, කන්, නාසාවලින් ලේ වහනය වන්නට විය. එය දුටු ලිහිණියා ලේ බීමට සැරසුණු විට කෝපයෙන් පසු වූ මැණික්කරුගේ පා පහරකට ගොදුරු වූ කොස්වාලිහිණියා මැරී වැටුණේ ය. එය දුටු මහ තෙරුන් මැණික්කරුට පවසන්නේ ලිහිණියාගේ කුසෙහි මැණික් තිබේ දැයි බලන ලෙස ය. කුස පලා බලන විට මැණික් දුටු හෙතෙම බෙහෙවින් දුකට වේදනාවට හා පසුතැවීමට පත්ව හිස වටා ඔතා තිබූ බැම ඉවත් කොට මහ රහතන් වහන්සේගේ දෙපා නැමද සමාව ද ඇයැද තුවාල සඳහා බෙහෙත් ද ආලේප කළේ ය.

එහෙත් උන්වහන්සේ සුළු වේලාවකට පසු පිරිනිවන් පා වදාළහ. මෙම සිදුවීම මුල් කොට ගෙන දම් සහා මණ්ඩපයේ දී ඇති වූ විමසීමක දී තථාගත ලොවිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කොට වදාළේ සසර සත්ත්වයාගේ උපත පිළිබඳව යි. ඉපදෙමින් මැරෙමින් යන මේ සාංසාරික දිවි මගෙහි පිරිසක් එලෙසම ඉපදීම හා මරණය සිදු වන අතර, අකුසල් සිදු කළ තැනැත්තන් සසර අපාගත වී බොහෝ දුක් වේදනා විඳින බවත් සියලු කෙලෙස් නැති කළ උතුමන් නැවත නැවත ඉපදීම හා මරණය දුරු කොට ගනිමින් “නිවන” පසක් කර ගන්නා බවත් බුදුරදුනු වදාළහ.

මෙමගින් පෙන්වා දෙන්නේ මෙම බියකරු සසරෙහි ස්වභාවය යි. “දුල්ලකඤ්ච මනුස්සං” දුල්ලක මිනිසන් බව ලද අප හැම දෙනාම මෙකී යථාර්ථය හැම විට ම අවබෝධ කර ගත යුතු ය. තණ්හාව, වෛරය, ක්‍රෝධය හා මානස ආදී අකුසල චේතනාවන් ඔස්සේ ගමන් කරන සසර සත්ත්වයා කුසල ධර්මයන් තුළින් යහපත් චේතනාවන් උද්දීපනය කර ගනිමින් මෙම සසර ස්වභාවය මනාව අවබෝධ කර ගැනීම බෙහෙවින් වැදගත් වනු ඇත. මෙම බියකරු සසර ගමන පිළිබඳ මැනවින් අවබෝධ කරගෙන නිවන පසක් කර ගැනීම උදෙසා අප සැවොම ක්‍රියා කිරීමට අදිටන් කර ගනිමු. එයට අවැසි නුවණ ඔබ සැමට ලැබේවා’යි පතන්නෙමු.

ගාල්ල ශ්‍රී ලංකා ධර්මදාන මහ පිරිවෙණේ ආචාර්ය දර්ශනපති කනංකේ විජිතනන්ද හිමි

නිස දැනින

දුක සැප දෙකම එක විලසට සම්බුදු දහම් නියමයටම එනමුත් ලොවේ මිනිසුන් ළඟ නැතිකර දිවි ගෙවන්නට නම්	වැළඳ ගනී දිවි ගෙවනී දුදුන ගනී නොහැකි වෙති
මුදල් හදුල් ලැබෙනා විට දෙමාපියන් තම කාගේ කවුදු යන වග දැන් බැහැර ගොසින් කාගේ දේපළ එක් රැස් කරමින් නිති සැප සම්පත් කළ හැකි හැම ඇවැඩ කරනුයේ කුමටද කුරිරු	දුරුවන් දොසක් පතමින් සිතින්
යුතුකම කුමක් වේ දැයි කිසි දින තම සැප මිසක් අනුනගෙ දුක සැප ළඟ දුකයි කියලා නුඹ තමන්ගෙ දුකේ දී නුඹ	බැලුවා ද දුටුවා ද සිතුවා ද කළබල වී ද
අටලෝ දහම කාටත් පොදු දෙයකි ඒ දහමට යටත් නොවනා කෙනකු ලැබූ තම දිවිය හරි මඟ ගෙන ගියොත් මියගිය පසුත් තම නම නිති රැකෙයි	ලොවේ නොවේ ලොවේ ලොවේ
පන්සිල් රකින උවසුන් වෙත බුදු නිති සුව ලැබේ දම් සුව ඇසුරේ බුදු හිමි දෙසු සදහම් සිසිලස තුන්ලොව සැමට සැමදා සරණයි	දහමේ මහිමේ මහිමේ දහමේ
ජාති ජරා මරණ ගොඩේ අපි ඒව බදාගෙන අප සැම රණ්ඩු බදා ගත්ත දේ හැම අතහැර අපි දැන හිස්ව යන සසරේ අපි	දගලනවා කරනවා යනවා තනි වෙනවා

අ.මි.පී.ඇ.මි. ශ්‍රියාලතා
හෝමාගම

එකම සරණ

ලෝභය ද්වේශය මෝහය මුල් කර සසර ගමන සැරසරන තුරා සංසාරේ අප යන එන ගමනේ අවසානය නිති දකින තුරා

දාන ශීල භාවනාව දස කුසලින් අප සිත වැඩෙන තුරා අලස නොවී අප චීරිය ගෙන යමු උතුම් නිවන් දොරටුව සොයලා

දුකමයි මේ කුණු කය ගෙන යන තැන සැමදා සැමට ම හිමි වන්නේ ජරා ව්‍යාධි මරණයටයි අප මොහොතින් මොහොතම ළං වන්නේ

තණ්හාවෙන් බැඳී මේ සංසාරෙන් ගැලවීමක් නම් නැත ඉතින් අමා මෂණයේ ලොවීතුරු දහමේ සරණයි අප හට හිමි වන්නේ

වන්දනා ජයවර්ධන
යක්කල

දහම් පාසල

යහපත් දිවියක් ගත කරලන්නට අවැසියි ගුණාදම් වැඩි කර ගන්නට ගුණාදම් නැමැති මල් දම් සරසවන්නට රන්විමනක් දම් පාසල් සෙවණ

යහපත පෙන්නා අයහපත පන්නා දිවිය සරු කරනා බොදු දුරුවන් වෙමු අපි තුට්ඨා

එස්.ඩී.යු.දිව්‍යා කුමාරි
බේරුවල

සුරකිමු තුරලිය

සත්ව මිනිස් දිවි ගෙවන්නෙ	ගෙවන්නෙ
ගහ කොළොනුයි හුස්ම	ගන්නෙ
ඇයි පරිසරේ නැති කරන්නෙ	කරන්නෙ
මරු ළඟටයි කිරිටු	වෙන්නෙ
ගහ කොළ වැල් නැති දවසට	දවසට
මරු කතරකි මේ මිනි පිට	මිනි පිට
මිනිසුනි අනුවණකම් කොට	කොට
සැනසීමක් නැත කිසි විට	කිසි විට
දිය ඇලි ඇළ දොළ	ගංගා
සත් සුවයට පැන නැංගා	නැංගා
සුරකිමු තුරලිය	ගංගා
සැරදේ ජය දද	නංගා
තුරලිය සම්පත	රකින්න
තව තව තුරු පැළ	වවන්න
වනයට සෙනෙහසින්	ඉන්න
ඔබ හා මිනි මවු	රැකෙන්න

බන්දුල සේනානායක
වාඩිගල රත්න

පහන් සිතක කවි

සංස්කරණය
දීපා පෙරේරා

කුමාර කාශ්‍යප මාතා

දෙවිදත් තෙරුන් යටතේ චීවරය ගෙන ගැබ් ගත් හික්කුණිය ලෙස අපවාද ඇය පත් ඇඳුර ගැන හරි හැටි කරුණු ඉටුවෙන් බුදු හිමිගෙ සාධාරණයෙ

ඇය පින්වත් පුතකු මෙලොවට ප්‍රිය ඔහු කොසොල් රජ මාළිගයේ සිය මන වැඩෙන විට හරි මඟ විය කාශ්‍යප කුමර තෙරණුව

විදසුන් වඩා ටික කලෙකින් හිමියන් මෙහෙණි මාතා යන වැඩියෙන් පිඬු සිඟා දෙදෙන ම හඬමින් මාතාව පුතු පසු

මව හට අකීකරු නොව නිසි "හිඟිගෙට බැඳ තබන දාරක ඇසුටිට මවට දැනුණා දුක කුමකට මුළාවී මොහු පසු පස ම

එලෙසින් මෙහෙණි තව වැඩි දුරටත් විගසින් භාවනාවට හිත යොමු ලැබුණෙන් වහා අරහත් එල සුව සසරෙන් එතෙර වන්නට එතුමිට

විශ්‍රාමලත් පරිවේණාචාර්ය
පී.බී. ගුණරත්න

ලෝ සොබා

ඉහළට ඉහළට ආකාසේ සුළඟේ ඇදෙනා විසිතුරු ලස්සන සරුංගලේ

පොළොවට ආපසු එනවිටදී විසිතුරු අඩුවී දුක්මුසු වේ

කේ.ඩබ්ලිව්. සිරිසේන
මාලබේ

වැඩ කෙරුවොත් ...

හිලත් අයට බෙහෙත් කරන මේ ලෝකේ සහාය වන හෙද හෙදියන් සේවක හමුදාවේ පොලීසියේ සෙබලුන් හා ජය ශක්තිය දීරිය ලැබේවා තව තව

ඉස්සරහට ආහරවල අඟ හිඟකම් ජනතාවට ඒ හිඟයට මුහුණ දෙන්න ඒ හින්දා වතුපිටිවල ගොවිතැන් බත් වැඩ කෙරුවොත් නොවරදව ම බත් පිඟාන

වුවමනාව ඕනෑකම තීර අදිටන ඇති පාසල් යන දුරු දැරියන් මේ සටනේ එළවළු පලතුරු ආදිය හැම නිවසෙම වස විස නොදමා පවුලේ පරිහරනට

ගමයි පන්සලයි ආපහු පෙර පරිදිම සිංහලකම බෞද්ධකම කුටුම්භයෙන් හොඳ ගතිගුණ සිරිත් චිරිත් දරුවන් තුළ හැකි පමණින් පන්සිල් පද ටිකවත්

දෙවිවරුන්ට සේවිකාවන්ට සෙබලියන්ට වැඩ කරන්නට

ඇතිවෙනවා සිදුවෙනවා අරඹනවා සරු වෙනවා

කරන්න පෙරට ගන්න හිටව ගන්න යොදා ගන්න

එක් කරන්න ඇති කරන්න ගොඩ නගන්න හරියට රකින්න

නුගවෙල පුරාණ විහාරයේ
කෝන්වැවේ සිරිසුමන හිමි

බලකොටුව ආරක්ෂාවට අතිරේක බල ඇවැසියක්

දුටුගැමුණු මහ රජතුමා

82
කොටස

“මට ජේත විදිනට තවත් සියුම් උපායක් මෙහිදී අප ක්‍රියාත්මක කළ යුතුයි. දුටුගැමුණු රජතුමා කසා තොටින්, නැතිනම් දමුණ්නරුවෙන් මහවැලි ගඟ එගොඩ වී අනුරාධපුරයට බලසේනා සමඟ පැමිණි විට එළාර රජු වැනි සාධාරණ, ධර්මිෂ්ඨ රජ කෙනකු සඳහා උද්ඝෝෂණය කරන සිංහල පිරිසක් හදා ඉදිරියට එවන්න පුළුවන් නම් හොඳයි.”

එසේ පැමිණි පිරිසගෙන් කොටසක් ආපසු හැරී යන්නට සූදානම් කර එවන්නට ඕනෑ.

“දුටුගැමුණු රජතුමා එන්නේ බුද්ධ ශාසනය රැක ගන්නලු. රාජ්‍ය ලෝභයෙන් නොවෙයිලු. ධන තණ්හාවෙන් නොවෙයිලු, ඉතින් අපි සිංහල බෞද්ධයන් හැටියට ඒ සටනට විරුද්ධ වෙන්නේ කොහොමද? කියමින් සියලු පිරිස් ආපසු කැඳවාගෙන යන්නට දක්ෂ තරුණ පිරිසක් මේ සඳහා යොදවන්නට ඕනෑ.”

“ඔබ වහන්සේගේ යෝජනාව හරිම අගෙයි. දැනටමත් එබඳු තරුණ පිරිසක් යොදවාගෙන ක්‍රියාත්මක වන සංවිධානයක් තිබෙනවා. ජයනාථ මහ සිටුතුමාගේ දියණියත් තවත් තරුණියන් පිරිසක් සමඟ එයට එකතු වෙලා.”

“බෝධිනාග, එහෙනම් සිරිනාග ඒ උපාය දැක තිබෙනවා. මේ ගැන දුටුගැමුණු රජතුමාට අපි කියන්නම්. ඒ එන පිරිසට පහර දෙන්න එපා කියලා.”

“බෝධිනාග ඔබගේ අත් ගුණය නිසා මෙවර අපේ කුඹුරු හරි සරු සාරයි. වී, මුං, කුරහන්, බඩ ඉරිඟු, තල වෙන වෙනම ගබඩාවල පුරවලා. අවශ්‍ය වීමක දී යුද බිමට එවන්නට සේවකයන් යොදවලා තියෙන්නේ.”

බෝධිනාග මහියංගණයේ සිට එන ගමන් කල්පනා කළේ සීලාපස්ස පිරිවෙන්නන් මහා ස්වාමීන් වහන්සේගේත්, තිස්සමහාරාම විහාරාධිපති හිමියන්ගේත් දුර

දක්නා නුවණ හා ස්ථානෝචිත ප්‍රඥාව ගැන ය. රටට, ජාතියට, ආගමට ඇති ආදරය ගැන ය.

යුද්ධ මණ්ඩල රැස්වීමේ දී බෝධිනාග රහස් දැන ව්‍යාපාරයේ යෙදිය යුතු බවට යෝජනාව ගෙන ආවේ දීඝාභය මහ සෙනෙවි ය. ස්ථීර කළේ උපතිස්ස සෙනෙවි ය. විජිතපුර බලකොටුවේ තනතුරු අත්හැරීමේ අකැමැත්ත එයින් පෙන්නුම් කළත්, එම යෝජනාව අනුමත විය.

ජවාධික අශ්වයකු සහිත, අශ්ව රථයක් බෝධිනාගට පවරන්නටත් ඒ ඒ ප්‍රාදේශීය රජවරුන්ට පරිත්‍යාග කිරීම සඳහා රන් රිදී මුතු මැණික් භාණ්ඩාගාරයෙන් මුදාහරින්නටත් නියම කෙරිණි.

යුද්ධ මණ්ඩල රැස්වීමේ සියලු තීරණ රහස් ලෙස රැක ගැනීමට සෑම දෙනාම පොරොන්දු වී තිබිණි. යුද්ධ මණ්ඩල රැස්වීමට රජතුමා සහභාගි නොවීම ද සෙනෙවිවරුන්ගේ කතාබහට ලක්වී තිබිණි. රජතුමාගේ නිර්දේශ ඉදිරිපත් කරන ලද්දේ මහ සෙනෙවියකු විසිනි.

සියලු අභ්‍යන්තර ආරක්ෂක කටයුතු සංවිධානය කිරීම සිරිනාගට පැවරිණි. මහවැලි දකුණු තීරයේ ආරක්ෂාව තර කිරීමටත්, එහි සියලු වගකීම තුණ්හිලට පවරන්නටත්, ඔහු මහ සෙනෙවි තනතුරට උසස් කරන්නටත් නිර්දේශ කෙරිණි.

සිරිනාග රහස් ඔත්තු සපයා ඇත්තේ තමන් දෙදෙනා කෙරෙහි රජතුමාගේ සැකය යොමුවන ලෙස යැයි දීඝාභයට සිතීණි. කෙසේ වෙතත් තමන් දැනට දරන තනතුරුවල වෙනසක් සිදු නොවීම ඔවුන්ගේ සිතට සහනයක් විය.

“මේ අවස්ථාවේ දී විසි මහ යෝධියන්ගේ දායකත්වය ලබා ගැනීමට රජතුමා තීරණය කර ඇති බැවින්

ඔවුන් අද මෙහි කැඳවා තිබෙනවා. මොවුන්ගෙන් හය දෙනකු බලකොටු හයකට යවන්න රජතුමා තීරණය කර තිබෙනවා. තවත් සිව් දෙනකු විජිතපුර, කසාතොට, මහල හා හිරිල බලකොටුවල සිව්වරු සේනාව භාරව කටයුතු කිරීමට යොදවනවා. ඉතිරි දස දෙනා මහවැලි ගං තීරයේ අභ්‍යන්තර තොටමුණු ආරක්ෂාවට යොදවනවා.”

පුංචි මස් පර්වත වැනි මේ මිනිසුන් යෝධියන් විය හැකි ද? සිරිනාගට සිතීණි. එළාර මහ රජතුමා වැටුප් ගෙවන නිධන් හොරු මොවුන් විය නොහැකි ද? ඔහු කල්පනා කළේ ය. පුරාවස්තු මංකොල්ලකෂම, මං පැහැරීම ආදියට රහසිගතව යොදන පිරිසක් ගැන තමා ලබා ඇති තොරතුරු අනුව සැක සහිත පිරිස මොවුහු ම යැයි හැඟී ගිය සිරිනාග තුළ ඇතිවූයේ මහත් කලකිරීමකි.

තොටමුණු සියල්ලේම කඳවුරුවලට උපරිම සෙබළු සංඛ්‍යාවක් යොදවන්නට රජතුමා නියෝග කර තිබෙනවා. බලකොටු මඟහැර අග නගරයට පහර දිය හැකි මාර්ග ගැන සතුරන්ගේ අවධානය යොමුවන්නට පුළුවන්. කසාතොට හා දාස්තොට ආරක්ෂාව තර කරන්නට ඕනෑ.”

“මහ ඇමතිතුමනි, මම මුලින්ම යෝජනා කර ඇත්තේත් එයයි. දුටුගැමුණු රජුගේ සේනාව කුමන ස්ථානයකින් අපේ රාජ්‍යයට ඇතුළු වුවත් ඔවුන් පන්නා දැමීමේ ශක්තිය අප තහවුරු කර ගත යුතුයි.”

“සිරිනාග මහ සෙනෙවි, දැන් ඔබේ රහස් ඔත්තු සේවය බිඳ වැටිලා ද? දැන් දුටුගැමුණු රජතුමාගේ සේනාව කොයි හරියේ ද? නොපට කියන්නට පුළුවන් ද?”

“සෙනෙවිතුමනි, මගේ පරෙව් දුතයා ඇතුරුදහන් වෙලා. අවසන් වරට පසුගිය දා මහියංගණයට ගියා. වර සේවයේ යෙදෙන මගේ හිතවත් සෙනෙවිවරුන් සොයා ගන්නට බැරුව ඇති.”

“ඔබට ඒ සඳහා වෙනත් ක්‍රමයක් හැද්දේ?”

“තිබෙනවා. ඔබේ හි පොළට එන මගේ හිපත් නොකඩා මට එවිය හැකි ද?”

“ඔබ මා ගැන සැක කරන බවයි පෙනෙන්නේ.”

“නැහැ මම දන්නා සත්‍යයක් ගැන ඔබතුමා යි සැක කරන්නේ.”

“තොප දන්නා සත්‍යයක් නැහැ. සිරිනාග තොපේ ව්‍යාජ ඔත්තු සේවය අපේ සැලසුම්වලට බාධාවක්.”

මහ සෙනෙවිතුමනි, දුටුගැමුණු රජතුමා සේනාවත් සමඟ දැන් අඹටුගම බලකොටුව වටලා ඇතැයි කියාම ඔබ එය අසත්‍යයක් යැයි කියනවා ද?”

ඔව් මහියංගන බලකොටුවෙන් මෙහාට දුටුගැමුණු රජතුමාට එන්නට ලැබෙන්නේ නෑ.

සෙනෙවිතුමනි, යුද්ධ මණ්ඩල රැස්වීම අවසන් වූ විගස රජතුමා හමුවී මේ පණිවිඩය කියනතුරු මට සැනසීමක් නැහැ.”

දීඝාභය දෙනෙත් විදහා බලා සිටියේ ය. දීඝපත්තු පුද්ගලයට පත්විය. මුළු සභාව ම නිහඬ විය.

“මහියංගන බලකොටුව විනාශයි. ජන්ත මහ සේනාධිපති ඇතුළු දස දහසකට ආසන්න සේනාංක සමූල සාතනය කරලා. මළ සිරුරු දෙදහස් පමණ මහවැලි නදියේ පාවෙලා යනවා. ඉතිරි සියලු දෙනාම බලකොටු තුළ දැවෙනවා.”

මොහු කියන්නේ අමුලික බොරුවක්. ජන්ත මහ සෙනෙවියා බොහෝම ශක්තිමත් ලෙනෙසියෙන් පරාජය වන කෙනෙක් නොවෙයි. දීඝාභය තමන්ට ම කියා ගත්තේ ය.

“සිරිනාග, නොපට මේ පණිවිඩය ගෙන ආවේ පරෙව් දුතයා ද? නොඑසේ නම් කවුරුන්ද? ජන්ත මහ සෙනෙවිගේ යුද්ධ ශක්තිය ගැන තොප අසා තිබෙනවා නේද?”

දීඝාභය කෝපයෙන් ඇසුවේ ය.

“ජන්ත මහ සෙනෙවිතුමා ගැන මම හොඳින් දන්නවා. මා යුද්ධ ශිල්පය ඉගෙන ගත්තේ ඔහුගෙන්. ඔහුගේ විනාශය ගැන මට කනගාටුයි. නමුත් දුටුගැමුණු රජුගේ සේනා ශක්තිය ඔහුගේ යුද්ධ ශක්තිය අතිබවා ගොස් තිබෙනවා.”

“පුදුම වන්නට එපා සෙනෙවිවරුනි. මට මේ ආරංචිය ගෙන ආවේ හිපතක්.”

“මේ අතර සම්මන්ත්‍රණ ශාලාවේ දුතයකු පැමිණ ප්‍රධාන සෙනෙවිවරුන් හත් දෙනකු පැමිණ මහ ඇමතිතුමන් හමුවීමට අවසර පතන බව පැවසීය.

“ඔවුන් කැඳවාගෙන එනු” මහ ඇමති විධානය කළේ ය.

මහා පෞරුෂයකින් යුතු මහ සෙනෙවිවරුන් සත් දෙනෙක් මහත් කලබලයෙන් හයට පත් පෙනුමෙන් රැස්වීම් ශාලාවට පැමිණ ආවාර කර සිටියහ.

“රජතුමා හමුවන්නට රජ මාලිගයට ගියා. ජයනාථ, බෝධිනාග සහ තවත් ඇමතිවරු කිහිපදෙනෙක් සමඟ රජතුමා මහේල බලකොටුවට ගිහිත්.

“අපි අනතුරට පත්වෙලා. අපේ බලකොටු ආරක්ෂා කර ගැනීමට සෙබළු තිස් දහසක අතිරේක සේනාංකයක් ඕනෑ.

“ඇයි මේතරම් බයක්? ඇයි මේ තරම් හදිසිසියක්!”

මහ ඇමතිතුමනි, අම්බරිත්ථ බලකොටුව රුහුණු බලසේනා වටකර ඇති බව ඔබතුමා දන්නේ නැද්දේ? සෙන්පතිතුමා පහර දීමට පටන් අරගෙන.